

Vita a Nagy Manitu reformjáról — a ker. kar műsora
A felvételt készítette Nagy Gábor

A Marx Károly K. E. feleségül veszi Sürlyt, az elsős rektorjelöltet

Nem lehet vége!

Talán az, hogy a főépület rekonstrukciója miatt szinte nincs hol nagy rendezvényt csinálni? Vagy talán az, hogy az utóbbi évek kudarcjai és az oktatás széttagoltsága miatt a diákság egyre kevésbé jár össze? Az isten tudja, melyik készítette arra a harmadikos Bodnár Zsigát, hogy negyedmiliós költségvetéssel az eddigi legnagyobb, hétnapos KEN-t szervezze meg egyetemünknek.

És sikerült! Százak visszük magunkkal, talán diákéveinken túl is, nemcsak trikónkon a Hórcsit, a KEN népszerű emblémáját, hanem szívünkben a KEN sok szép emlékét is. A szakkollégium reformvetélkedője megnyitásként mondta a javíthatatlan játékevezető, Bakcsi Gyula, hogy e játék igazi karnevál legyen. Amikor minden fordítva is lehet, amikor szabadon kibújhatunk a megszokások nyúgei alól, amikor nekünk kedveznek a játékszabályok.

Az lett! És meg is maradt nekünk a négy ötletes rektorjelölt, a táncoló Teca, a lánggyújtó Néró-Zoli, a spárgázó-breakelő-zongorázó-énekelő és a csapatát egységbe vezénylő videostár: az elsős Sürly-Zita, a rutinosan menő-mánó, szteppelő-éltornász-indián, a rektorrá avatott Vida Petya.

És a szakkolesz-esten felépült végre a légvárunk (mely eddig a tananyagokban, s a viták helyetti alkotó vádaskodásokban szétaprózottan jelent csak meg). És összeállt nekünk a hét mélyen érző szív: a Neoprimitív öt, hazánkban szakadt tagja, és KEN-báloztunk hajnalig (majdnem) az újra kivilágított Budapesten, a Hunyadi motoroson, a Dunán — s a hajóról egy pillanatra egy megszépült Dimitrov téri épületet véltünk már látni.

Mert az lesz! És lesz még KEN!

Mennyi ölet, kezdeményezés, kreativitás, önállóság, mennyi siker! Mennyi felszabadult pillanat a spontánul kialakult közösségekben! Mennyi egység!

Hát ne legyen, nem lehet vége ennek a karneválnak!

A KEN sikereitől lélekben megerősödvé, feltöltődve, most már alakítsuk, formáljuk emberibbé a hétköznapi is a játékszabályokat!

B. K. T.

Magyar Nemzeti Bizottság

Az ENSZ 34. közgyűlése öt évvel ezelőtt „Fejlődés, Részvétel, Béke” jelszóval az 1985-ös esztendő nemzetközi ifjúsági évvé nyilvánította. A Magyar Nemzeti Bizottság május 2-án tartotta alakuló ülését Sárlos István, a Minisztertanács elnökhelyettese elnökletével. Alelnökök: Fejti György, a KISZ KB első titkára és dr. Nagy Sándor, az AIB titkára. Tagjai közül az egyetemeket és főiskolákat rektorunk: dr. Csizmadia Ernő és Nemes Anna, a SOTE hallgatója képviseli.

Zenés számvetési előadás

Az intenzív didaktikai klub legutóbbi foglalkozásán dr. Párizs Lajos kandidátus, a számvetési tanszék docense tartott előadást a számvetésben alkalmazott oktatási módszerekről. Előadásában Párizs Lajos ismertette új típusú, zenés, írásvetítős előadásainak előkészítését, az általa használt úgynevezett lapozgató fólialemezeket, amelyek kivétlenül jól követhetően szemléltetik a könyvelés gondolatmenetét, az egymás utáni lépéseket. Bemutatta Párizs Lajos azokat a sokszorosított előadásvázlatokat is, amelyeket minden hallgató megkap, hogy abba bejegyezhesse kérdéseit, megjegyzéseit.

Párizs Lajos előadásán sajnósan nagyon kevesen jelentek meg, pedig az oktatástechnikai bázis remek lehetőségeit

érdemes lenne minél jobban kihasználni. Szilágyi Gábor, a bázis vezetője meg is ragadta az alkalmat, hogy legalább a jelenlévőknek bemutasson néhány ötletet: tesztvizsgálóhoz, függvényvizsgálóhoz készített írásvetítős lemezeket stb. Elmondta, hogy most már az egyetemi főépület III-as és IV-es előadója is van oktatástechnikai helyiség, ott is használható tehát írásvetítős, diavetítős, S 8-as és 16 milliméteres filmvetítős, lemezjátékos, magnó, rádió, a IV-esben videoberendezés, és a III-as és IV-es előadó közti zárt tv-lánc.

Az oktatástechnikai bázis számos egyéb szolgáltatást is nyújt a korszerű oktatási módszerek elterjesztése érdekében.

BALLAGUNK

Szép volt, fiúk!

Végzős közgazdászok! 1984. május 12-én, 18 órakor ballagunk az egyetemről.

Találkozunk a büfé előtt. Innen végigjárjuk a tanszékeket és az előadókat.

Ezt követően együtt átmegyünk a Ráday Kollégium nagytermébe, ahol pezsgős pohárköszöntő és egy humoros búcsúztató lesz.

Hajnali 4 óráig zene, tánc és büfé!
Mindenkit szeretettel várunk!

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

XXVI. ÉVFOLYAM, 9. SZÁM

1984. MÁJUS 10.

Gratulálunk!

Április 5-7. között rendezték meg Kecskeméten az egyetemi-főiskolai kulturális napok seregszemléjét, ahol az egyetem énekkara, színjátszó csoportja és táncára is sikeresen szerepelt.

Az énekkar és a színjátszó csoport is kiérdemelte az arany minősítést, míg a tánckar ezüst minősítést kapott. Ezenkívül több különdíjat is elhozta a versenyről. A rendezvénysorozat sárospataki „Ifjú írók, költők találkozóján” Zsubori Ervin arany oklevelet kapott. Gratulálunk és további sikereket kívánunk!

Kia'ckuló együttműködés?

Több tanszéken is megpezdült valami

Jó néhány jól sikerült, hangulatos szekcióülés után érkezett el az ideai tudományos diákköri konferencia zárórésztékeihez és ünnepélyes díjkiosztásához. Máriás Antal és Balaton Károly, az egyetemi TDK-tanács elnöke és titkára, a zsűritagok és a résztvevők jelenlétében Bora Gyula tudományos rektorhelyettes összegyűjtötte az ideai konferencia tapasztalatait.

Az idén az utóbbi néhány évhez képest több, 109 dolgozat érkezett és a színvonal, a hangulat is javult — emelte ki Bora Gyula. — Riasztó jel viszont, hogy a 84 elfogadott dolgozat szerzője közül nem kevesebb, mint 14 nem jelent meg a szóbelin, jobbára előzetes bejelentés nélkül. „Meg nem erősített hírek” szerint többségük az AIESEC kiuta-

zás miatti korábbi határidőre adta be dolgozatát. Nagyon hasznosnak tartjuk, hogy a az AIESEC kiemelt figyelmet fordít a TDK munkára, de ebben valahogy bele kellene érteni a szóbelin való megjelenést is.

Az ideai konferencia sikerében a hallgatói közközösségek, a szakkollégiumok szerepe mellett közrejátszott, hogy néhány tanszéken javult a TDK-munka tanári ösztönzése, a tanár-diák együttműködés. Bár csupán egy-két tanszéken működik folyamatosan TDK-kör, de kialakulóban van a szak és a kari TDK-k átfogó rendszere. Örvendetes, hogy több olyan tanszéken is megpezdült valami, amelyen az utóbbi egy-két évben kevesebb dolgozat született. Elsősorban a technológia és a pe-

dagógia tanszéket emelném ki. De az agrár szekcióban is még több dolgozat született, mint az előző évben. A dolgozatok és a szekciók egy része nem kötődött egyértelműen szaktanszékhez, interdiszciplináris megközelítésre adta nagyobb lehetőséget. A látogatottság néhány szekció kivételével elfogadható volt, bár sajnos egy-két esetben még mindig átfedés volt az időpontok között.

A rektorhelyettes kiemelte, hogy a korábbiakhoz képest a KISZ is nagyobb segítséget nyújtott és aktívabban kapcsolódott be a szervezésbe is. Részben saját erőből emelte a díjak összegét a tavalyi 1500, 1100 és 700 forintról 2000, 1500 és 1000 forintra. A díjat nem nyert, de a szóbelin szerepelt szerzők 200 forintos könyvtalványt kapnak a gépeltési díj mellett. A díjazásba beszállt az Economix Kiszövetkezet, a Szocialista Vállalat Kutatócsoport, a KISZ KB, valamint a Matematika Intézet és a technológia tanszék is. Reméljük, jövőre többen is hozzájárulnak a díjalaphoz.

A konferencia érdekessége volt, hogy négy első díjat is bekerült a szóbeli fordulóba. Ezek „vérbeli” TDK-munkák voltak, nem pedig a diplomadolgozat melléktermékei, mint több más esetben. Két közülük — melyet a szekciósúri is díjazásra javasolt — a KISZ-bizottság különdíját nyerte el: Farkas Tünde-Sipos Erzsébet valamint Jármái Gyula dolgozata.

Az értékelés során Tóth Ferenc, a társadalom és gazdaságtudományi tanszék vezetője, a társadalom és gazdaságtudományi tanszék vezetője, a gazdasági mechanizmus szek-

ció titkára kiemelte a korábbi évekénél magasabb színvonalat. Az utóbbi elmondta, hogy még a díj nélkül maradt dolgozatok is más években biztos díjazottak lettek volna. E szekció legjobbjá Szabó Károly és Virágh László dolgozata volt a magyarországi beszolgáltatási rendszer 1941 és 1948 közötti történetéről, melyet a szóbelin újabb eredmények alapján 1956-ig egészítették ki. Ez talán az utóbbi évek legkiemelkedőbb dolgozata. Meszse túl van a TDK-dolgozattól elvárható színvonalon, értékes, önálló kutatási eredmény. El dolgozat szerzői vehették át a KISZ KB gazdaságtudományi osztályának különdíját.

Kulcsár Dezső, a belkereskedelm — marketing — idegenforgalom szekció titkára viszont arról volt kénytelen beszámolni, hogy a szekció nyolc résztvevője közül öt nem jelent meg a szóbelin. Kerekes Sándor (technológia szekció) az igényes, vetítéses előadások közönségsikeréről számolt be.

Figyelmet érdemlő kezdeményezést jelentett be Meszén György, a matematika szekció elnöke: a szekció valamennyi résztvevője, valamint a más szekciókban matematikai módszereket is eredményesen alkalmazó szerzők vizsgabeszámítást kapnak és természetesen az indexbe is bejegyzik sikeres szereplésüket. Ez minden tanszék részére követelést méltó gyakorlat!

Végül Bora Gyula rektorhelyettes a konferencia résztvevőinek tapsa közepette átadta a győzteseknek a 13 szekcióban összesen kiadott 11 első, 13 második és 13 harmadik díjat, valamint négy különdíjat.

B.

A távolságok kisebbek mint hihetnénk Fiatal oktatók tudományos konferenciája a KEN-en

A politika és társadalom szekcióban Marton Imre professzor vezetése mellett olyan pezsgő eszmecsere alakult ki a legtöbb előadóról, hogy képtelenség volt egy délelőtti sorra venni mind az ötöt. Rostoványi Zsolt például olyan érzékletesen elemezte a mai iszlám reneszánsz hátterét, hogy e sorok írója — némi szégyenkezéssel a késés miatt — még aznap megvette a könyvesboltban a szerző hasonló témájú könyvét. Süle Andrea értő elemzését hallgatva a romániai kisebbségek helyzetéről pedig az merült fel bennem, hogy vajon miért is hívunk e témában táborainkba, klubjainkba mindig külső előadót, amikor Andreával igazán jó színvonalon meg tudnánk oldani házon belül? Légrádi Tibor Bibónak ajánlott „társadalmi dinamizmus és politikai struktúra” című előadása és az azt követő kissé zavart beszélgetés pedig a különböző tudományos megközelítések közötti rendszeresebb alkotó párbeszéd, vita szükségességének érzetét erősítette meg bennem.

A fiatal oktatók tudományos konferenciáját nyolc év után rendezte meg a KISZ-bizottság a X. közgazdasági egyetemi napok bevezetéséért. A rendezvényre azért kerítettük sort, mert az egyetemen az

oktatók számára meglehetősen szegényesek a szakmai tudományos közélet lehetőségei és a fiatal oktatók számára még szegényesebbek. A tanszékek közti együttműködés csekély volta és a tanszékben belüli helyzetük, menedzselésük hiányosságai indokolják minél több új fórum megteremtését együttműködésük segítésére. Az ilyen fórumok a diákság, illetve a fiatal oktatók progresszív törekvéseinek egymásra találását is segíthetnek.

A mikrogazdaság I. szekcióban, Chikán Attila docens vezetésével érdekes beszélgetés alakult ki. Úgy tudom, az ipargazdaságtan és az ipari üzemszervezés tanszék munkatársai között nem folyamatos a mindennapi munkakapcsolat, itt viszont az előadók és a jelenlévő érdeklődők azt konstatálhatták, hogy nagyon hasonló témákban gondolkodik például Dobák Miklós, aki a vállalati koordináció problémáit elemezte, Papp József, aki a mikroszintű tervezés ideáltípusait, alternatíváit boncolgatta és Sz. Kiss László, aki a vállalati szervezeti jellemzők és a döntéshozatal kapcsolatáról változta fel hipotéziseit.

Több helyütt kiderült, hogy a tanszékek közti távolságok kisebbek, mint hihetnénk. Például a világgörnyezet és a

magyar valóság vagy a környezetvédelem, környezetgazdálkodás kérdéseit több tudományág szemszögéből is vizsgálják egyetemünkön. Miért ne lehetne őket táborainkban, kollégiumainkban, klubjainkban rendszeresebben egymás mellé ültetni és velük megbeszélni e témákban felgyülemelő kérdéseinket?

A gazdaságelméleti szekcióban Harmath Zsigmond vezetésével például Kopányi Mihály, a munkadimenziók problémájához tett hozzá adalékokat az innováció dimenzióját elemezve. Reszegi László, a mikrogazdasági növekedés egyes elméleti kérdéseit, tényezőit vette számba, Szász János egy másik, a pénzügy tanszékéről némi meglepetésre pont ezt a témát vitte tovább. A hitelnek és a kamatnak a nyereségre való hosszútávú hatását elemezte nagy apparátussal. Talán meglepő az a számszerűen is, részletesen kimunkált következtetés, hogy adott nettó profitrátánál elég nagy tökenövekedés mellett a rátánál nagyobb évi kamatra is érdemes hitelt felvenni. Hiszen ha elég nagy a hitel lejáratú ideje, akkor közben a megtérülő tőkéből, az amortizációból további befektetésre van lehetőség. Ezt a tényt a gazdasági életben eddig nem vették figyelembe, nem használták ki.

A többi szekcióvezető (Pálánki Tibor, Kovács Sándor, Mandel Miklós) szerint is érdemes e fórumot továbbfejleszteni, hagyományáá tenni. Legjobb előadásai színvonalára jelzi, hogy szükség lenne az Utak című folyóirat engedélyezésére és számos dolgozat megjelentetésére az Egyetemi Szemlében, az Utakban és máshol. Azonban mindenképpen figyelemmel kell lenni a kezdeti hibák kiküszöbölésére. Ezek közül a tanszéki kollégák érdeklenségének, a propaganda gyengeségének kivétel, ma sajnos mélyebb okai is vannak. Szükséges továbbá, hogy valamennyi szekció különböző időpontban legyen, egyszerre csak három-négy előadás kerüljön terítésre, és legalább a szekció résztvevői előre, írásban is olvashassák egymás alkotásait.

Sajnos ma még részben állt egyik résztvevő megállapítása, aki úgy vette észre, hogy sokak számára nem igazán hiányzik e fórum, a nyilvánosság, a műhely-jelleg, hisz nincs közvetlen haszna belőle, hiszen kutatási eredményeit doktorinak beadván két opponenstől kedvező bírálatot kapva más kontroll, impulzus neméyleknek nem is szükségeltetik.

E sorok írója szerint viszont többek között épp a szakmai közélet, nyilvánosság javíthatna az egyetem színvonalán csökkenthetné végre a ma még e téren jelentős távolságot az igényes, tudományos műhely, szellemi centrum megteremtése felé is.

És ebből mindnyájunknak közvetlen haszna lehetne!

B. Kiss Tamás

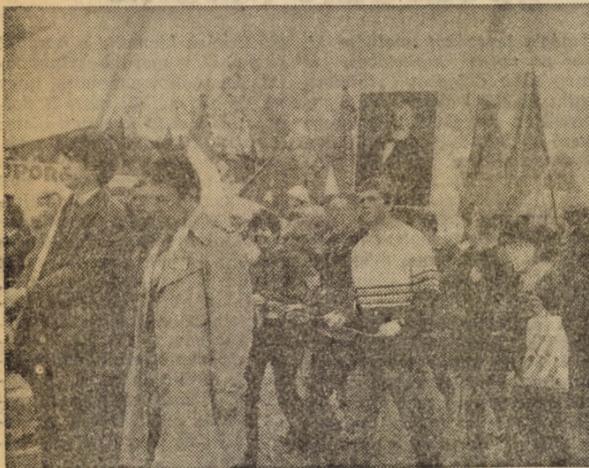
Felvonult az egyetem

A KISZ és a párt haladt az élen a táblával a május 1-1 felvonuláson

Kicsik és nagyok a tavaszi seregszemlén

A hallgatók egy csoportja

Sokan a családjukat is elhozták. Az idősebbek is képviseltették magukat

Egyetemünk oktatói a felvonuláson

Fotó: Gyarmati István

Az új kollégiumi felvételi rendszer alapelvei

A javasolt új felvételi rendszer lényege, hogy a felvételek kérdésében igyekeznek objektívra törekedni, segítve ezzel a DB munkáját. Objektívumát az adná, hogy háromdimenziós értékelési elv alapján pontszámok segítségével rangsorolnánk a jelentkezőket (az egy főre jutó jövedelem, tanulmányi átlag, közéleti szereplés szerint). Ezek súlya 50-30 illetve 20%. Az összegyűjtendő maximális pontérték így 100.

Az első és legnagyobb súlylyal szereplő szempont az *egy főre jutó jövedelem* (a régebbi kategóriák helyett). Cél továbbra is az, hogy az alacsony kategóriájú vidéki hallgatók juthassanak elsőként kollégiumi férőhelyekhez.

Az egy főre jutó 1500,- Ft-os jövedelműek, illetve az ennél alacsonyabbak kapják az e szempontok szerinti maximális 50 pontot, míg felső ha-

tárként 0 ponttal a 4000,- Ft-os értéket húznánk meg. A két szélső érték közötti 2500,- Ft különbség tehát 50 pont, ami azt jelenti, hogy minden 50,- Ft-os eltérés a maximumtól ill. a minimumtól 1-1 pontnyi eltérést jelent. Így feloldható az a paradox helyzet, hogy az egyik kategória felső határán lévő egy nagyságrenddel különbözzenek a következő kategória alsó határán szereplőktől (példaként lásd az összefoglaló táblázatot).

Nem szabad azonban az olykor hamis adatokat félkröző kategóriába sorolást a felvétel kizárólagos szempontjává tenni.

A második dimenzió a hallgatók *félévi tanulmányi átlaga* lenne. Fenntartva azt a helyes elvet, hogy bukott hallgató nem lehet kollégista, és a 2,5 fölötti átlagot elérőket prefe-

ráljuk, ezen hallgatók a 2,5-ös átlagra 5 pontot, s minden további tízedes eltérés *egy-egy pontot* ér. A tanulmányi átlagra így maximálisan 30 pont adható. Ha sikerülne a jelentkezőket még a vizsgaidőszak megkezdése előtt tájékoztatói összpontosításokról, ill. a rangsorban elfoglalt helyükről, kelően ösztönözve lennének félévi eredményeik javításában, mert ezzel a rosszabb teljesítményüket kiválta javíthatnak pontszámaikon, felvételi esélyeiken. Fellebbezéseknél pedig mindenképpen figyelembe kell majd vennünk.

A felvétel harmadik dimenziója a *hallgatók közéleti szereplése, aktivitása*. Ebből maximálisan 20 pont érhető el, a tevékenységi kör, az ott eltöltött idő és a betöltött pozíció függvényében. A visszaélés lehetőségét úgy kívánjuk elkerülni, hogy az érdekvédelmi és

a KISZ-titkár beadás előtt ellenőrizi a leírtak valóságát, illetve ők maguk gyűjtik össze a jelentkezési lapokat és juttatják vissza a dékáni hivatalba és ott is ellenőrizzük. A beérkező jelentkezési lapokat számítógép segítségével értékeljük ki, melynek eredményeképpen a DB döntésénél jól felhasználható rangsort kapnánk.

A jelentkezési lap másik fontos része a közösségépítést szolgálja. Ha egy-egy emeletet a kölcsönös szimpátia és összetartás figyelembevételével alakítanánk ki, javítanánk a szintek jelenlegi hangulatát, szellemét, mozgathatóbbá válnának a kiscsoportok. Megvolna így a lehetőség arra is, hogy emeletenként „új típusú” alapszervezetek alakuljanak a kollégiumokban.

Lukács János
kollégiumi nevelőtáncár

Elérhető felvételi pontszámok az egy főre jutó kereset, a tanulmányi átlag és a közéleti szereplés függvényében /néhány értékpár kiemelése/

Tanulmányi átlag	egy főre jutó jövedelem											
	1.500		2.000		2.500		3.000		3.400		3.800	
	passzív	aktív	passzív	aktív	passzív	aktív	passzív	aktív	passzív	aktív	passzív	aktív
2,5-ig	50	70	40	60	30	50	20	40	12	32	4	24
2,5	55	75	45	65	35	55	25	45	17	37	9	29
3,0	60	80	50	70	40	60	30	50	22	42	14	34
3,5	65	85	55	75	45	65	35	55	27	47	19	39
4,0	70	90	60	80	50	70	40	60	32	52	24	44
4,5	75	95	65	85	55	75	45	65	37	57	29	49
5,0	80	100	70	90	60	80	50	70	42	62	34	54

TALÁLKOZÓ

Berend T. Iván

az oktatási reform munkabizottság vendége

A KISZ oktatási reform munkabizottsága beszélgetésre hívta meg Berend T. Iván akadémikust, aki az oktatás problémakörének is elismert szakértője. Az egy órára kerekedett megbeszélésen többek között szó esett a felsőoktatás alapproblémáiról, egy reform megvalósításának nehézségeiről, esélyeiről, s egy esetleges reform utáni struktúra önjavító képességéről.

A közgazdász szakma devalválódásának alapvető okaként különös hangsúlyt kapott, hogy az esti-levelező képzésen szerzett diploma és a mindennapi gyakorlatban a főiskolai diploma is azonos értékűnek minősül a nappali tagozaton szerzhetővel. Ez a körülmény is erősíti a sok előadásos, illetve a csoportfoglalkozásokon begyakorolható, az anyag visszaismétlését megvalósító oktatást, s így a rutinszerű „kézi munkára”, végrehajtásra alkalmas szakemberek kibocsátását. A jelenlegi kar- és szakstruktúra

teljesen esetlegesen alakult ki, tradicionális voltára hivatkozva megtartani tehát nem szerencsés dolog.

Egy reform esélyeiről szólva Berend T. Iván a diákok figyelmét a folyamatoknak a részérdekek által kevésbé kötött szereplőire irányította, így reformfölkajító erő lehet az egyetem vezetése és a diákságnak az a szűkebb köre,

amelyben erős az oktatás jobbitására való törekvés.

Az oktatási szerkezet rugalmasságának garanciáit firtató hozzászólás nyomán a nagyfokú alternatívitás ilyen tulajdonsága mellett — választható tárgyakra épülő képzés esetén ezek közé eléggé könnyű újat beilleszteni, ill. a kiszektálódottakat kivenni — szó volt (az érdeklőség kérdéskörét is érintő) hallgatói osztályozás

intézményéről. A kontrollnak ezt az elsőrendű egyetemeken elfogadott módszerét nem sikerült a mi egyetemünkön is bevezetni. Pedig ennek az általános intézményes módszernek, bár nem jelent semmiféle kötelezettséget a tanszének számára, a minősítései tartósan nem figyelmen kívül hagyhatók, és a tapasztalatok szerint az igényes számonkérés, ha igényes oktatással párosul, nem alacsony — mint az lehetne — hanem magasán értékel.

Hasznos volt ez az észmeccse, talán adott annyi biztatást, hogy a diákságnak reformkonceptiók kidolgozásán és véleményezésén sokadszor fáradozó második nemzedéke — amely az előzőhöz hasonlóan alig talált csatlakozási pontokat idősebb, a döntéseket befolyásoló tanárai törekvéseihez — újra összeszedje magát, gondolatait, hogy elébe menjen a következő éveknek.

K. S.

Kerületi KISZ-küldöttgyűlés

Lapzártakor tartották meg a KISZ kerületi küldöttgyűlését. A kerületi KISZ-titkár továbbra is Ballabás László maradt. Egyetemünkön Branyiczki Imre aspiráns a kerületi KISZ-bizottság tagja lett, Bekker Gyöngyvit, a KISZ-bizottság gazdasági felelősét pedig a kerületi KISZ pénzügyi ellenőrző bizottsága tagjává választották.

Kölkök az, aki gyerekesen viselkedik

Kilenc félévet töltöttem el ezen az egyetemen, és sok mindenben váltotta ki nemtetszésemet. Jó pár száz oldalnyi jegyzetet tartottam kidobásra méltónak és még több oldalnyi információt hiányoltam a tanmenetből. Számos tanárral voltam elégedetlen, és csak nagyon kevéssel igazán elégedett. Ma is úgy gondolom:

Vita

vannak tárgyak, melyeknek óraszámát mások javára csökkenteni kellene, a vizsgákon számonkért tananyagok nem elhanyagolható hányada (finoman szólva) értelmetlen vagy felesleges, sok zh csupán beszszantó, inkább formáság stb.

Tudom azt is, hogy a diákság sokszor próbált érdemi javaslatokkal előállni, de amikor azok megvalósítására került volna sor, az egyetemi vezetés — bár fennen hangoztatta, hogy egyetért — nem nyújtott igazán segédkezet. (1982-ben például egészen rektorunkig került fel egy, az akkori diákrektor vezetésével kidolgozott, a megajánlott jegyek rendszerének kibővítését célzó, elég részletes program. Rektorunk forrón üdvözölte a javaslatot, majd közölte: „Menjetelek és beszéljétek meg a részleteket a tanszékkel.” Magyarországnak nem az az ország, ahol az „alulról” jövő kezdeményezéseket akár csak figyelemre is méltatják... a tanszéki tárgyalások sokszor már a kezdeti szakaszban sikertelenségre voltak. Úgy gondolom,

nem a diákság feladata

egy új elem bevezetése a gyakorlatba. Ha az egyetemi vezetés nem ezt a álfreformer taktikát követné, már rég megvalósulhatott volna a megajánlott jegyrendszer.)

De most nem az egyetemi vezetésről, hanem a tárgyalóasztal másik állóról szeretnék szólni. A diákról, akinek számos problémája van, s szeretné azokat megoldva látni. Ehhez azonban két dolog kell. Először is vállalni kell a megoldásokkal járó munkát (pl. tananyagbírálatokban való részvétel), másodsorban — de talán elsősorban — úgy kell fellépni, hogy a döntést kezében tartó fél komolyan vegye a diákok, s így véleményét, kéréseit is. Ez persze nem könnyű, kényelmesebb ennél a folyosón szidni a pg-t, tiltakozni a zh ellen. S ezzel meg is érkezünk a fo-

lyosón álló kölkök gyülekezetébe. „Nem tetszik, hogy már megint zh-t kell írni.” „Sőt, tulajdonképpen a vizsga sem tetszik.” „Sok. És az anyag nagy. És nehéz. Ja, és kevés rá az idő.”

Az elsősők is hamar beletanulnak ebbe. A közgazdászban megjelent, a vizsgaidőszak nehézségéről (Istenem! Hát van neki...) szóló, a fenti síránkozó hangulatot idéző cikk bizonyítja ezt.

A Közgazdász 1984/8. számában megjelent „Perdöntő-e a zh?” című írás már részletes indoklással próbálja igazolni, miért nem kell félélvközi számonkérés, a zh:

1. A zh-nak „a felkészülés ösztönzése is funkciója kellene, hogy legyen.” 2. „A diáknak természetesen — (?) — azok a tanárok a legszimpatikusabbak”, akik nem veszik komolyan a zh-kat, csak megírják és (esetleg) kijavítják, tehát hallgatólagosan megszüntetik azokat. 3. A diák a lógást csak akkor választja, ha a „feltételrendszer” olyan, hogy ezt teszi számára a legelfogadhatóbb esetelekvessé. 4. Ha a zh-t tanár és diák egyaránt komolyan venné, és a diák megpróbálna mindenből készülni, akkor „szakbarbárnál is rosszabb” válna, „az évet ismétlők és kibukottak aránya ugriásszerűen megemelkedne”. „sok tanár, különösen a tehetségesebbek othagyják az egyetemet”. „A Közgazdász presztízse elveszne.”

A következőket kívánom hozzáfűzni a fentiekhez:

1. A zh, illetve az érte kapott jegy minősítés, nem egy tábla csokoládé — és ne is legyen az! —, amit a kisfiú azért

kap, hogy egyáltalán hajlandó legyen tanulni. A zh-nak két célja van. Elsősorban

határvonalat jelent

a magáról könnyen megfélelmezhető diák számára, mely figyelmezteti, hogy eddig ezt és ezt kellett (saját érdekében ajánlatos) megtanulnia. Másodlagos célja, hogy tanár és diák egyaránt fel tudja mérni, milyen mély nyomokat hagyott a diák fejében a tananyag. Ha a diáknak e két cél nem elég ösztönző, akkor (és csak akkor) nem diák, hanem kölkök.

2. Bizonyára „sajthiba” történt! A fenti mondat helyesen így hangzik: „A kisiskolásnak természetesen azok a tanárok a legszimpatikusabbak...” Tapasztalataim alapján állítom, hogy a diákok által legtöbbször tartott tanárok azok közül kerülnek ki, akik jól felkészültek, alaposak, tudásuk átadására törekednek. Ők pedig a számonkéréskor sem engednek követelményeikből. A zh-k felett szemet hunyó tanárok többsége önmaga lelkiismeretét nyugtatja meg ezzel;

tudja, hogy nincs mit számon kérni

diákjaitól, mert nem tanftotta meg őket semmire.

3. A diák nem választja a „lógást”, legfeljebb szelektál: egyik tárgyat jobban, a másikat kevésbé tanulja meg, mint

MUMUS: a beadási határidő

A diplomafró többnyire megismerjük a könyvtárban: nyakig ül könyvei között, papírai alig férnek el az asztalon, az elsők között érkezik, ha bírja zárásig marad, közben sincs ideje haverkodni, nyakán a határidő, most már minden óra számít, kialvatlan, kapkodva eszik és kávéfogyasztása jelentős. Reményei és muma ugyanaz; a beadási határidő, ami sajnos és hála isten, véget vet ennek az egésznek. A diplomafrónak többnyire napi terve van. De jó lenne ennyit, meg annyit megírni. Aztán összefut valakivel, hetek után végre kisüt a nap, nem csörög a vekkere, a tervezetnél gyakrabban lesz elege az egészből, szóval a hátralék növekszik. Az utolsó héten megzavarni a diplomafrót nem ajánlatos, de legalábbis pófatlanság.

Vrba Györgyi se lelkesedik túlzottan, amikor megáll az asztalánál, hogy miről ír, hol tart, hogy van, aztán egy feltétellel rááll: — ne tartson soká, mert ma, de legkésőbb holnap be kell fejeznem mindenképpen! Kitolatunk a büfébe és már mondja is, hogy minél előbb túl legyen rajta: Tavaly a szakmai gyakorlatom alatt kezdtem az anyaggyűjtést, most csak össze kellett volna állítani, de az ősz elment, decemberben inkább a német szigorlatra tanultam, aztán jött a vizsgaidőszak, utána még ellógtam egy hónapot, gyakorlatilag márciusban kezdtem komolyan neki. Szerintem

két hét alatt meg lehet írni

a diplomamunkát. Elvileg mindennap dolgozom rajta, de néha közbejövök idegenvezetés, ez-az, úgyhogy most a háromnegyedével vagyok készen. Mindenképpen beadom május elején, nem létezik, hogy tovább szenvedjek vele! Először nagyon komolyan álltam neki, hátha kisül belőle valami fontos. Aztán rájöttem, hogy erre nincs szükség és nem is értékelnek, az államvizsga után senki se foglalkozik tovább a dolgozatokkal. Persze a gyakorlati tapasztalataink hiánya miatt nem is igen tudnánk rendes javaslatokat tenni a vállalatoknak, esetleg látunk egy-két problémás pontot, amivel rajtuk kívül is majdnem mindenki tisztában van. Ráadásul a vállalatok szervezetiileg olyan ziláltak, hogy nagyon nehéz rajtuk változtatni. Szóval nem lett volna rossz valami használható összeszedni, én azért megpróbáltam. A dolgozatom címe: Környezetvédelmi célunk komplett berendezések exportja a Tatabányai Szénbányánál. Arról van benne szó, hogy a

60-as évek óta, amikor a szénbányászat csökkenni kezdett, az emberek foglalkoztatása és valamilyen versenyképes profil kialakítása miatt kezdett a vállalat ilyesmivel foglalkozni. A komplett kulcsrakész berendezésekre építve, szellemi termékkel dúsítva, a darabonként nem versenyképes technológiák még eladhatóak, pontosabban a szocialista országokban jól eladhatóak, az arab világban nagy konkurrenciával, mellett jelennek meg a piacon, Nyugaton pedig nagyon nehéz a helyzet a szigorú környezetvédelmi előírások miatt. Itt szennyvíztisztító, ásványdúsító, ásványelőkészítő, meddőhányó-feldolgozó technológiákról van szó. Ez utóbbi vonatkozásában a Haldexszel vegyes vállalatok működnek Csehszlovákiában, Lengyelországban, Ausztriában leányvállalatként az USA-ban és most tárgyalnak Spanyolországgal. En ezek közül a technológiák közül azokkal foglalkoznék továbbra is környezetvédelmi összefüggések, Szerződés van a szénbányákkal, de még az se biztos, hogy odamegyek dolgozni. Egyelőre pénzügyes munkakört ajánlottak, de ahhoz nem fűlik a fogam. Nagyon szívesen foglalkoznék továbbra is környezetvédelmi, gazdasági kérdésekkel, ha erre ott nem adnak módot, akkor máshol próbálkozom. A dolgozatot 50-60 oldalra terveztem. 500-700 oldal, részben német nyelvű szakirodalmat olvastam hozzá, plusz a vállalati anyagokat. Úgy tervezem, hogy aztán legépeltem, bekötöttem és akkor már csak az marad hátra, hogy valahogyan összeszedjem, amibe mindez kerül. Tényleg nem jár erre valami segítség?...

Györgyi csoporttársa, Galambos Attila csöndben hallgatta a beszélgetésünket, miközben reggeli gyanút magába vett egy kefir, két szendvicset, négy Turó Rudofot és most éppen a mai első kávé helyes időpontját latolgatja. Ő Franciaország Latin-Amerika-politikájáról ír. Aztért nem Magyarországról, mert arról nem jutott volna megfelelő nyilvános anyaghoz. Témaválasztásában személyes szimpátia is vezet; mély rokonszenv fűzi Franciaországhoz és Latin-Amerikához egyaránt. Évek óta számos latin-amerikai barátja van, ők abban segítettek, hogy ne európai szemmel gondolja el dolgait, hanem bele tudja magát élni az ő helyzetükbe.

— Ebből a szempontból sokat nyernék egyéves haladékkal, akkor már személyes tapasztalataim is lennének, mert az idén nyáron végre eljutok Latin-Amerikába — mondja.

Munkájában szinte kizárólag külföldi szakirodalmra támaszkodott, franciául és spanyolul olvasott, illetve felhasználott olyan magyar munkákat (Kollár, Inotai nevét említi), amelyek jó elemzéseit adják az illető országok viszonyainak. Február közepétől olvasott egyre intenzívebben. Négy könyvtár között pendlített: járt a parlamentbe, a Vilgázd. Kutatóba, használta a Közgáz itt-ott hiányos forrásait, a legjobb statisztikai adatokat pedig a Piackutató Intézet könyvtárában találta.

— Ennyit még sosem olvastam egy konkrét dolog miatt — mondja.

Főleg a francia, szocialista kormány tevékenységét vizsgálta a latin-amerikai kapcsolatok szempontjából. Nehéz dolga volt, mert erre a viszonylag rövid időszakra még hiányosak az adatok, elemzések és a tendenciák nehezen kihámozhatók.

— Mit jelent neked ez a dolgozat? Utolsó szellemi túra

a rutinmunkában való elmélyülés előtt?

— Semmiképpen. Inkább az első

nagyszabású szellemi kaland.

Szeretnék komoly dolgotot írni. Van Magyarországon olyan intézet, ahol az utóbbi időben komolyan kezdenek foglalkozni Latin-Amerikával. Mit mondjak, jó lenne odakerülni...

— Kecsegtetnek valamivel? — Nem. De még nem is jártam utána. Hiszek abban, hogyha jól sikerül megírnom a diplomamunkámat, akkor ez számít majd amikor elmegegyek oda érdeklődni.

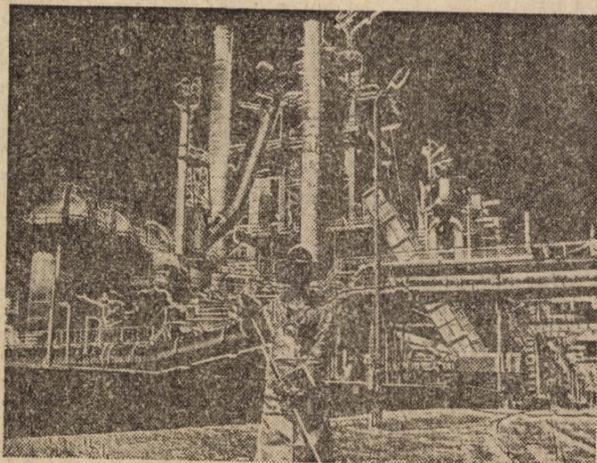
Minimum 90 oldal lesz a dolgozata. Hétfőn kezdte írni, most csütörtökön 40 van belőle kész. Szombatra muszáj elkészülnie, mert a hét végén el kell vinnie Sátoraljúj helyre, ahol valaki szívességből legépele. Így „csak” a kötetés kerül pénzbe, no meg az ajánék a gépelésért és az úti költség oda-vissza...

M. G.

A zh-kon túl, ő már a vizsgákra készül

IZZÓ ACÉL — HIDEGTÁLLAL

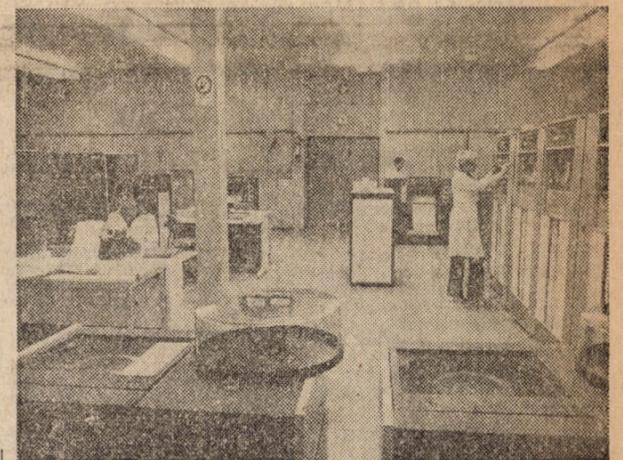

Április 19–20-án az ipar szak ismét megszervezte hagyományos szakkirándulását a harmadik évfolyamosok számára, melynek célállomása ezúttal az Ózdi Kohászati Üzemek volt. Péntek kora reggel indult a fogyatékos, ám annál vidámabb csapat, miután felfedezték, hogy a busz az egyetlen másik oldalán vár bennünket. Gyorsan elfogyott az út, még arra is maradt időnk, hogy Ózd külvárosában leöblítsük valamivel a buszban elfogyasztott reggelit, s pontosan érkezünk a gyártörténeti múzeumba. Itt már vártak minket, s végigkísértek a

gazdag kiállítási anyaggal (működő makettekkel, tablókkal, eredeti felszerelésekkel) rendelkező múzeumba. Befejezésül egy filmet néztünk meg, melyből egyebek között megtudtuk, hogy a napjainkban 50 000 lakosú Ózd legnagyobb vállalatát, az OKU-t, 1845-ben alapították (1949-től, állami tulajdonba vételétől viseli ezt a nevet), azóta többször is megújodott, s jelenleg közel 1 millió tonna nyersvasat, 1,4 millió tonna acélt és több mint 1 millió tonna hengerelt árut állít elő. A fő berendezései: 4 kohó, 9 Siemens-Martin kemence, 8 hengergorsor, a folyamatos acélöntő-

mű és az új Rúd-Dróthengermű. A gyár fő terméke a hengerelt áru, amelyet saját előállítású acélból hengerelnek. Az ország nyersvas- és acélteljesítésének közel egyharmada, hengerelt áru termelésének pedig mintegy 35%-a itt készül. Termékeik világszerte ismertek, mintegy 40 országba exportálnak és hazánk különböző iparágainak közel 480 vállalatát látják el hengerelt áruval.

A film megtekintése után, a hatalmas ülésteremben felszerelve indulunk a gyár központi részének körbejárására, új vezető kíséretében (meg kell jegyezni, hogy a szervezés, a pontosság, a program-pontok betartása a két nap között városnézés szerepelt a programok között. Este hétre a gyár Ifjúsági klubjába voltunk hivatalosak, zárt körű rendezvényre. A hangulatos pinchehelyiségben gyönyörűen megterített asztalokon gyönyörűen elkészített hidegtalakat vártak minket, melyeket a rövid köszöntők után nagy lelkesedéssel el is fogyasztottunk, a hozzájuk tartozó sörökkel és üdítőkkel egyetemben (sőt, később még egy-egy pohár konyak is került az asztalokra). Aki ezután még mindig szomjas maradt, az bolti áron vehetett magának a büfében különféle italokat. Többen izgalmas tapasztalataikról kezdtek vendéglátóinkkal, a vállalat vezető szakembereivel, mások inkább

amennyit az egyetemi jeles szint megkövetel. Az általános lazasságot, tehát a „lógást” csak a „kölök” választja.

4. A fenti eszmefuttatáshoz előjáromban annyit: a közösségi és tanórán kívüli szakmai életben való részvétel mellett egyetemi éveim során mindig felkészültem a zh-kra. No, persze most hazudtam; az utolsó pár félévben nem készültem mindig, mert nem egyszer nem kellett készülni. Olyan anyagot kértek ugyanis a számon, amit régebben más tárgyból (talán éppen egy zhr-val tanulás során) már elsajátítottam. Soha nem okozott nehézséget egy-egy zárt helyi, és soha nem volt rá szükségem, hogy pót zh-t írjak. Nem hiszem, hogy ezt különleges szellemi képességimnek, vagy presztízségimnek köszönhetem. Inkább annak, hogy túl alacsonyra tettem a léceket...

Ha a mai gyakorlatban ily könnyen megállja valaki a helyét, akkor egy ennél következetesebb rendszer még mindig nem haladja meg erejét. Kibúvárol tehát a diákok esetében nem lenne szó, csak a kisiskolások, nebulók, köllökök hagynának fel (kénszerből vagy önszántukból?) az „egyj”-vel való játszadozással. A színvonal emelkedése pedig inkább előnyére válna a Közgáz presztízsének, mintsem csorbítaná azt. Mert ha diák és tanár egyaránt komolyan venné a zh-kat, és megfelelő időben, megfelelő tárgyból magas kö-

vetelményszinten kerülne rájuk sor, és ha a zh-k háttérreül szolgáló jegyzetek, előadások és szemináriumok minősége is javulna (ezért kellene sikraszálni;

nem a léceket kell lejjebb tenni,

hanem a nekirugaszkodás erejét dobogó segítségével növelni), akkor végre egy lépéssel közelebb kerülne a „kiművelt emberfőket” képző egyetem ideáljához. S hogy a diákok között ne lenne mindenki jeles? Nem baj. Aki többet tud, többet bír és akar, annak legyen rá lehetősége: ne az alsó harmadhoz igazodjon a léce magassága! Ne a szűk keresztmetszetekhez igazodjon a követelményrendszer! Nem baj, ha a tanár nem mindig tud mindenkit értékelni. Értékelje csak a legjobbakat (és a legrosszabbakat), ha többre nincs mód, de azokat alaposan! Ha ahhoz a bizonyos öt-tíz százalékhöz mérjük a magasságot, akkor ezzel a többieket is nagyobb erőfeszítésre kényszerítjük, teljesítményük nő, s rögtön kiderül, hogy az öt-tíz százalék nem csak öt-tíz, hanem sokkal több.

Az elmúlt években sokat bosszankodtam a tananyagok gyengeségein, az átfedéseken. Rájöttem, hogy kilenc félév alatt kellett elvégezniem azt, amihez hat-hét félév is elegendő lett volna anélkül, hogy az egyetemi élet jól ismert kellemességeiről lemondjak. Úgy

érzem, ha újra kezdeném, szelektívebben, de sokkal alaposabban, sokkal többet tanulnék, olvasnék a tananyagokból és azon túl. Míg én ezen tépelődöm a Közgázdsz oldalain ahelyett, hogy egy színvonalas, korrekt oktatási rendszerért állna ki a diákság, köllök csinál magából. És itt most már nemcsak a zh-vitára, hanem több, az utóbbi időben megjelent panaszos cikkre, elsős és KISZ-táborok panasz-délutánjaira stb. gondolok. Nem a „feltételrendszer” és az egyetemi vezetés tesz minket gyerekké, hanem mi magunk, mikor a legkisebb nehézségek előtt is megtorpanunk. Akkor lehet komolyan venni, hogy mit kér a diákság, ha cserében felmutat valamit; magas igényszintet, teherbírást, tudniakarást. Amikor panaszokunk, sirunk és követelözünk, mi magunk játszunk el a komisz köllök szerepét, aki nem akarja felfűjni tulajdon biciklijére kerekét. Pedig a bicikli másképp nem fog gurulni. Valamiért. Hogy nem mindig minden feladathoz fűlik a fogunk? Hja kérem, ez bizony mindenkivel így van. A gyerekes viselkedésre természetesen válasz a szülő szerepének felvállalása a másik oldalról. Jelen példánkban apuci objektíve nem fújhatja fel a gyerekeket (a tanár nem írhatja a diák helyét zh-t), s ha a gyerek tovább makacsodik, a kerék puha marad és a bicikli úgy fog inogni, bukdácsolni — hogy is mondjam

csak —, mint a rossz tanuló az egyetemen. Apuci pedig elkényvel magában (és igazságszerűen), hogy kislé még nem felnőtt, nem kell tehát komolyan venni őt. Ilyen szereposztásban a köllök felnőttes fellépése is csak játéknak tűnik, s kézlegyintés rá a válasz.

Ahhoz, hogy tárgyalópartneri lehessünk tanárainknak, először is egyetemistává kell válnunk. Tudomásul kell venni, az egyetem olyan, mint egy akadályokkal teli edzőpálya. Aki vállalta, hogy végigtű rajta, annak el kell fogadnia a szabályokat. Azon lehet vitatkozni, hogy hol helyezkedjenek el az akadályok és merre kanyarodjon az út a cél (az edzettség) minél pontosabb megközelítése érdekében, de az akadályok a terep léte nem vita kérdése. A lécek magasságát is lehet változtatni: egyiket lejjebb, másikat feljebb, ha azt akarjuk, hogy a futásban igazán megerősödjünk, az átlagos magasságot növelni kell. Aki nek nem tetszik a pálya, kiállhat. De ne törekedjék arra, hogy elvegye az akadályokat azok elől, akik komolyan őhajtják az edzést, a fejlődést. Aki gyenge, az sétáljon bújjon át a gátak alatt, hadd csinálja, ha a bíró nem fűtvi. De állítsa a maga lustaságában elpuhult izmainak feljesítőképeségét mások elé etalonnak. Mert az nem csupán pár száz diáknak kevés.

Artner Anamária

során mindvégig kifogástalan volt).

Végignézünk egy acélöntést egészen közelről (hogy úgy mondjam, egy kissé melege lett tőle mindenkinek), majd a folyamatos acélöntőművön kísértük végig az izzó acélrudakat. Tovább haladva a hatalmas mozgódaruk a fejünk fölött rakosgatták az ócskavassal teli tartályokat a belvasztáshoz, láttuk a hengergorsort működés közben, s jutott némi csillogó vaspár is ruhánkra-hajunkra a délelőtti látogatás emlékeként.

A szípen megterített, hosszú asztalnál felszolgált finom ebéd után a Rúd-Dróthengermű megtekintése következett volna, de mivel éppen az esedékes nagyjavítás folyt, be kellett érniünk a vezérlotherem berendezéseivel, és azzal a látványval, amelyet egy monumentális csarnok nyújt, apró darabokra szedve.

Ezután az ipari skanzenben elhelyezett gépmatuzsálemeket néztük meg (volt közöttük mely több mint 70 évig szolgált a gyárban, s talán még 30-ig bírta is volna, ha egy korszerűsítés során le nem szerelik), majd rövid buszos városnézés után elfoglaltuk négyágas szobáinkat a Béke-szálló harmadik emeletén.

A délutánt ki-ki kedve szerint tölthette el, focizás kártyázás, illetve sörözés és fagyaltozók felderítésével egybe-

követő városnézés szerepelt a programok között. Este hétre a gyár Ifjúsági klubjába voltunk hivatalosak, zárt körű rendezvényre. A hangulatos pinchehelyiségben gyönyörűen megterített asztalokon gyönyörűen elkészített hidegtalakat vártak minket, melyeket a rövid köszöntők után nagy lelkesedéssel el is fogyasztottunk, a hozzájuk tartozó sörökkel és üdítőkkel egyetemben (sőt, később még egy-egy pohár konyak is került az asztalokra). Aki ezután még mindig szomjas maradt, az bolti áron vehetett magának a büfében különféle italokat. Többen izgalmas tapasztalataikról kezdtek vendéglátóinkkal, a vállalat vezető szakembereivel, mások inkább

Az álmos reggeli után egy elegáns ülésőteremben találkoztunk ismét a gyár vezetőivel, akik nagyvonalakban ismertették a vállalat tevékenységét, eredményeit, helyzetét, s azt a nem titkolt szándékukat, hogy néhányunkat szívesen látnának, majd, mint kollegát is az egyetem után. A társadalmiösztöndíj-szerződés nyomtatványa már mellélvele is volt a jegyzettömbhöz és tollhoz, amit ajándékba kapott mindenki. Ezután kérdéseink következtek, majd végül másik kíséretünknél, Kishalmi Zoltán köszönte meg a meghívást és vendéglátást az egyetem és a diákok nevében.

Ebéd után, hazafelé menet még jutott idő egy sétára a Szalajka-völgyben, és néhány egri nevezetesség meglátogatására, s késő délután visszakeresztünk a Dimitrov térre. Összefoglalóan annyit lehetne mondani, hogy jó hangulatú, kiválóan megszervezett kirándulás volt, s hogy az ózdiak nagyvonalú, remek vendéglátását az iparosok remélhetőleg jövőre is meg tudják majd tapasztalni.

Zsubori Ervin

Pedagógia-pszichológia szekció

Régen láttam negyven érdeklődőt együtt TDK-ülésszakon, amint figyelő szempárokat szegeznek az előadókra. De ilyen szimpatikus és színvonalas előadásokat is ritkán látni a TDK-n. Meg aztán szépirodalmi hősök személyiségének összehasonlító elemzésére se minden évben kerül sor a Közgáz tudományos diákköri konferenciáján.

— Elolvastam két másik társam dolgozatát is a konferencia előtt — mondja az egyik első résztvevő, Hogyján Ildikó. — Nem számítottam rá, hogy a szaktárgyi dolgozatom TDK-nak is elfogadják, de nem bántam meg. Jövőre is indulni szeretnék.

— Nálátok a szakközépiskolában ilyen kiemelt tárgy volt az irodalom?

— Nem, csak nekem. Megragadtam a gyermek Balázs Béla és a gyermek Canetti személyiségfejlődése összevetésének gondolata, ebből írtam a dolgozatot.

— A közönséget is megragadta.

Farkas Tünde és Sipos Erzsébet is jó szájjal megy hazá. Az eredetileg a tanszéki versenyre írt dolgozatukat — elsősként — az országos TDK-konferenciára is javasolták. Színes előadásukban írásvezető is használva mutatták be társaslélektani vizsgálatuk eredményeit, melyet a közgazdasági szakközépiskola négy osztályában nyertek.

— Szemináriumvezetőnk, Mészölyné Fejér Katalin ösztönözte az egész első tanár B csoportot az írásra — meséli a lányok. — Kilencből he-

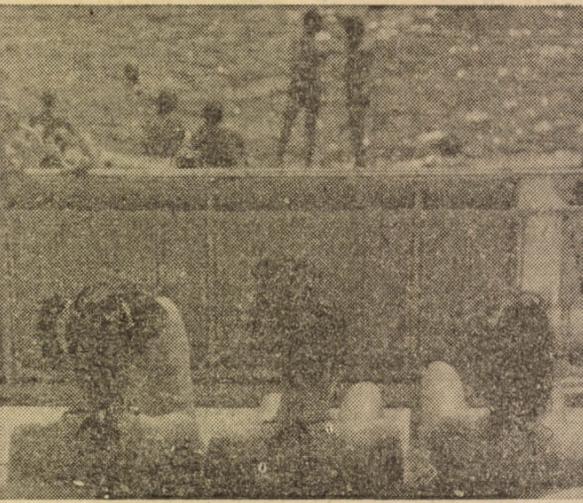
ten írtunk is házdolgozatot, a csoportban már végigvitattuk egyszer. Két dolgozatot itt is elindíthatunk. Ezt egy hete tudtuk csak meg és nagyon furcsán éreztük magunkat. Előszörként rögtön az egyetem TDK-konferenciáján! De így utólag már természetes minden. Elég sokan voltak itt a csoportból is. Egy kicsit zavart, hogy közben többen ki-be mentek.

Talán a legsikeresebb dolgozat a IV. éves ipar szakos Tamás Tiboré volt. Nagyvonalú, széles látókörű kultúrtörténeti áttekintését a játékok történetéről még a zsűri is szinte ámulva hallgatta, pedig előzőleg nem igazán bánt bőkezűen az írásbeli pontokkal. Végül azonban a mű „holtversenybe” került a két másodikos szakközépiskola, Paks Borbála és Kovács József dolgozatával, akik egyetemi csoportjuk belső működését vizsgálták különböző módszerekkel. Egyetemi csoportjukból nem volt itt senki. Romsics Erika pedig az iskolai tanulás motivációt vizsgálta volt s talán leendő iskolájában, s bizony, aggasztó jelekre jutott.

Nem mondom, hogy ez volt „a” legszínvonalasabb szekció, de az itt szereplő és néző, kérdező első-másodikosok bizonyonnyal jövőre is részt vesznek a konferencián. Ballér Endre, a zsűrielnök pedig szomorkodva kevesellte, hogy csak két díjat adhatnak ki. A hangulat ebben a szekcióban mindenkit megkapott.

Marad belőle későbbre is? —

Egy napra itt volt a nyár

Beszökött a nyár
Erdős Tamás felvétele

Három figyelemre méltó dolgozat a társadalom- és gazdaságelméleti szekción

Színes, izgalmas volt a társadalom- és gazdaságelméleti szekció munkája. Minden előadást sok kérdés, a hozzászólások sora kísérte, a négy dolgozat megbeszélése az esti órákig tartott.

Spéder Zsolt IV. évfolyam, tervező, szakos hallgató a humán ökológia kérdésköréről beszélt. Arról a születőben lévő közgazdasági irányzatról, amely

az oktatás, a család, a nevelés

szb. szerepét vizsgálja a gazdaság teljesítőképességének alakulásában. Például az iskola: ha megmerekedik az iskola-rendszer uniformizált ismeretátadást folytat, képtelen kezelni a tehetségeket, akkor legalább 25 évbe telik, mire feltérképezik hibáit, s újabb 25 évbe, mire kialakul egy jobb struktúra és ebben felnévelődik egy jobban képzett nemzedék. Vagy az oktatás: napi 5 óra alvás után az ember ideges, intoleráns a beosztottakkal, elkerülhető mi történik, ha egy társadalomban széles rétegek kényszerülnek alvászidőjüket másra fordítani. Kevésnek tűnik a mai válságjelenségek magyarázatában, feloldásában a klasszikus ökológia megközelítése — mert például gátolja a jó kérdésköröket — az összes társadalmi alrendszer, kölcsönös összefüggéseik vizsgálata az „ember termelésében”, talán új utakat nyithat ezen a téren.

Az az embertípus amiről szó van itt, aki részese a társadalom gazdasági, politikai, kulturális stb. alrendszerének, autonóm személyiség, hosszú társadalmi fejlődés eredménye. Ezt nálunk a megismertető civil társadalom termelheti ki, egy, az idegekben, nevelésében stb. más embertípust értékelő társadalmi hagyományokkal terhelt viszonyok között. A hozzászólások között hangzott el az a megállapítás is, hogy ezt az újfajta megközelítést a fejlődő országoknak ajánlják képviselői azért, hogy megértessék velük: nem a mennyiség, technológiai nagyberuházások döntik el, hogy egy-egy ország milyen eséllyel vehet részt a világgazdasági versenyben.

Toth Emília V. évfolyam tanár A szakos hallgató előadását az előbbihez hasonlóan sok hozzászólás, vita követte. Kiindulási pontja a felülről építkező hagyományos szoc. p-g gondolkodás (amely a jogilag egységes állami tulajdonból indul ki, ezt tekinti a legtársadalmassultabb tulajdonformának, s ezt helyezi bele a társadalmi viszonyokba) és az úgynevezett alulról építkező, a reformpárti közgazdák munkáiban megjelenő (a termelőerők viszonylagos fejletlenségéből kiinduló, a munkaerőru letével kalkuláló stb.) gondolkodás ellentétét. Történetfilozófiai áttekintése során

a keleti és nyugati fejlődés ellentmondásában

kusan személyi függőségű viszonyai is szerződéses jellegűek voltak, s később a kifejtett áru- és pénzviszonyokkal még inkább a gazdasági teljesítmény, a szerződéses viszonyok az egyén társadalmi státuszának fokmérője. Keleten a személyi függőségi viszonyok dominánsan a hatalomhoz fűződő kapcsolatokat a szolgálati érdemet jelentik, s ugyanígy a történelem folyamán e régió későbbi lemaradásával ez az alávett jelleg marad az egyén társadalmi státuszának fokmérője. Keleten nem teljesen alkalmazható a marx-i alapvetően a termelési viszonyokban betöltött helyhez kötött — osztály- és rétegmeghatározás, itt inkább a hatalomhoz való viszonyban határozódnak meg ezek a társadalmi csoportok. Közép-Kelet-Európa a XV. századtól a nagy birodalmak jegyeit, mint felülről integrálja. 1948-tól felülről építkező jellegű lesz ez a régió viszont má, amikor a gazdasági elkülönültség szűkekképpen növekedése tapasztalható, ezzel az alulról építkező jegei az önálló gazdálkodás, a gazdasági racionalizálás szerepe is nő. A kérdés az, hogyan nézzen ki az a szocializmus, amelyben az egyén megítélésében termelési teljesítménye a meghatározó, nem a politikai viszonyulása. A számtalan észrevétel között hangzott el az a megállapítás — amelyet fontos kiemelni —, amely szerint ma annak vagyunk tanúi hazánkban, hogy egy felülről vezérelt modernizációs folyamat eredményeképpen kifejlődött civil szféra immár önállósulásra törekszik, újfajta államiságot kíván.

Bányár József nagyon gazdag irodalmi anyagot felhasználó, első díjat nyert tdk-jából, most

az emberi autonómia

kérdésköréhez fűzött gondolataiból idézünk néhányat.

A dolgozat mottója: „Csak a politikai babona képzele még manapság is, hogy a polgári életet az államnak kell összetartania, holott a valóságban megfordítva, a polgári élet tartja össze az államot”. (Marx—Engels: A szent család.)

„Az eddigiek alapján talán nem leszek túl merész, ha megpróbálok egy saját fejlődés-definíciót adni. Ez pedig: egy dolog annál fejlettebb minél több természettörvényt integrál magába, minél autonómabb mozgásai, „cselekvései”, minél inkább kozmoszban — vagyis inkább „saját maga” mozgásának a meghatározója” — olvashatjuk a 2. oldalon.

A keleti fejlődést megtestesítő Oroszországról többek között így ír: „Igy a polgári autonómiára épülő kapitalizmus nem, vagy csak nagyon korlátozottan bontakozhatott ki. Ilyen körülmények között a viszonyok megváltoztatása nem épülhetett tömegmozgalomra, hiszen a nép mindenfajta autonómiától, önmeghatározástól elszakva, mozdíthatatlan test volt a társadalomban. Ilyen helyzetben született meg a múlt század összeszekeküvő típusú forradalmi mozgalmak, melyeknek az alapelve nem a klasszikus marx-i „kiszabadítani az új társadalom elemeit”, hanem a forradalom „bevitele” a tömegbe... Az új típusú kommunista párt, a „demokratikus

centralizmus” elve az előzőek alapján tehát szerintem a speciális orosz viszonyokban rejlett, a társadalom eredendő tespedtségében, melyre „kivülről” kellett bevinni a forradalmat. Ez határozta meg a bolsevikok taktikáját, de ezzel, mint Luxemburg rámutatott, tovább konzerválta a „felülről lefelé” építkezést, nem nyitott teret — legalábbis tendenciájában — az autonóm ember kibontakozásának vagyis a történelem „síkját” az autonóm ember társadalmával elmentés oldalán terhelte meg, s így ez a centralizmus felé „lejtett” továbbra is.”

Az 1945. utáni évekéről: „Ekkor zajlott le az újjáépítés, a „magyar csoda” (mely többek között alapja volt Jánossy elméletének, mely szerint a gazdasági fejlődés igazi motorja a szakképzettség növekedése, a szakmástruktúra változása, vagyis az emberi tényező, amely felfogáshoz ebben a dolgozatban én is csatlakozom).”

„Az új magyar társadalom történeti fejlődésének köszönhetően hierarchikus tudattal rendelkezik. A hierarchikus tudat a fejlett tőkésországokban (különösen Amerikában) a töké, a töké fejlődés rombolta le. Magyarországon ez a fejlődés is nemesi mezbe búj, s így megmaradt a régi értékrend.”

A mezőgazdaság gyors fejlődéséről a következőképpen szól: „Sokan magvarázták ennek a gyors fejlődésnek az okait. Én a magam részéről a fő okot — s most azt hiszem nem csak a saját véleményemet mondom — a mezőgazdasági szervezeti rendszer demokratikusabb voltában, a haladó mezőgazdasági hagyományok nem elsoványításában (a magyar paraszt mindig is szorgalmas, munkászerű volt), a nagyobb helyi kezdeményezőkészség lehetőségében látom.”

Összegző megjegyzéssel köztölt írja: „Már a múlt században is Széchenyi a kiművelt emberfők sokaságában látta egy nemzet gazdagságát. Ez azóta sem érvült el, sőt egyre inkább igaz lett. Épp ezért „radikális” az a politika, mely az oktatást, a tudományos kutatást, az értelmiségiek nevelését hanyagolja el. Radikális, hiszen a gyökereknél vágja el a további előrelépés hajtóerőit, s hosszú távra meghatározza egy ország lehetőségeit. A magyar oktatáspolitikai „radikális”. Bródy András bestsellerré lett könyve segélykiáltásként hangzott a múlt év végén... De belül is sokat kell változtatni. Le kell építeni a feudális maradványokat, nagyobb demokratizmust, nagyobb lehetőséget kell biztosítani az ember önmeghatározásának... S hogy filozófikus perspektívába helyezzem emberre épülő koncepciómat, idézem Jan Szczenpanskit, aki a rossz forrásból a közösen látja, s aki szerint... a rossz csak az egyéniség területén haladhat meg, vagyis inkább az egyéni sajátosságok azon végső rezidiumának területén, amit tiszta individuálitásként minősíthetünk.”

K. S.

TDK-díjasok

Az 1984. évi egyetemi tudományos diákköri konferencia díjazottjai

TÁRSADALOM- ÉS GAZDASÁG- ELMÉLETI SZEKCIÓ:

I. Banyár József (IV. tg.): Kelet, Nyugat és Magyarország

II. Tóth Emília (V. tan. A.): A létező szocializmus gazdasági-társadalmi helye a történelmi fejlődési folyamatban

III. Spéder Zsolt (IV. tg.): Gondolatok az ember gazdaságban betöltött szerepéről

GAZDASÁGI MECHANIZMUS SZEKCIÓ:

I. Szabó Károly—Virágh László (IV. p.): A beszállítási rendszer Magyarországon 1911—48. között (A KISZ KB különdíja)

II. Bukva Anna (IV. p.): A tanács gazdaság önállóságának kérdéséhez

III. Puskás Ádám (V. kg.): A teremtés gazdasági mechanizmus életrajza

PÉNZPOLGÉS ÉS GAZDASÁG- POLITIKAI SZEKCIÓ:

II. Tóth István János—Such György (IV. p.): Ipari beruházások empirikus vizsgálata

III. Ujvári Andrea (IV. közl.): A családjáról

III. Mátyás Dénes (IV. p.): A magyar kültervezés tökéltőlakódás tevékenységének hatása

III. Prágya István (IV. p.): Forradalom és ellenforradalom a közgazdaságban (Keynes és Friedman)

III. Bodnár Ottó (IV. p.): Területi egyenlenségek a tanácsfejlesztési alapoknak felvesztett állami támogatások elosztásában

PEDAGÓGIA—PSZICHOLÓGIA SZEKCIÓ:

II. Kovács József—Paksi Borbála (II. tan. A.): Kísérlet egy egyetemi csoport belső működésének megismerésére

II. Tamás Tibor (IV. ip.): Az ember csak akkor egészen ember, amikor játszik”

Küldöndj: Farkas Tünde—Sipos Erzsébet (I.): Társaslélektani vizsgálat a közgazdasági szakközépiskola négy osztályában

MATEMATIKA SZEKCIÓ:

I. Tétényi Tamás (V. tg.): A h-eloszlású osztott készletelési modell becslése bootstran eljárással

II. Zlata György (III. tg.): Alkalmi vállalatok, szabályozhatóság a gépiparban

Küldöndj: Békési Zsolt (IV. tg.): Vizsgálódások a többkritériumú döntések elméletének újabb eredményei alapján

Küldöndj: Sugár András (III. tg.): Az állam és a vállalat viszonya a matematikai statisztika és a marxizmus tükrében

VILÁGGAZDASÁGTAN SZEKCIÓ:

I. B. Zombory Viktória—Balogh Imre (IV. kg-tg.): Az izraeli gazdaság 1948—82.

III. Artner Annamária (V. kg.): Az EGK hajóiparának versenyképessége

III. Mádi István (IV. kg.): Integrálódási tendenciák a világgazdaságban

III. Szanyi Miklós (IV. kg.): Idegenek az NSZK-ban

Küldöndj: Farkas Gyula (I.): Szűk gazdaságpolitikája

KÜLGAZDASÁGI SZEKCIÓ:

I. Dani Katalin (V. kg.): Országkockázat különös figyelemmel a fejlődő országokban

III. Frenyo Andrea—Bittera Tamás: Ipari exportunk a fejlett tőkés országokban

III. Puskás Ádám (V. kg.): Gazdasági mechanizmus és külgaazdasági kapcsolatok

III. Sugár András—Sugár László (III. kg.-tg.): Az önálló külkereskedelmi jog kérdése a gazdasági mechanizmus reformjának tükrében

AGRÁRKÜLGAZDASÁGI SZEKCIÓ I.:

I. Ószi Rózsa (III. ag.): Halázzatunk fejlődésének főbb összefüggései

II. Ersek Zsolt (III. ag.): Kisállattenyésztésünk néhány kérdéséhez

AGRÁRKÜLGAZDASÁGI SZEKCIÓ II.:

I. Legeza Péter (IV. ag.): A mezőgazdasági tsz-ek forgóeszköz-hitelezése

II. Kranze István (IV. ag.): Mezőgazdasági öntözésünk helyzete és az 1983-as aszálykór főbb közgazdasági kérdései

VÁLLALATI GAZDASÁGTAN SZEKCIÓ:

I. Jászberényi Melinda (IV. közl.): Munkaerőpiaci mozgások elemzése a Volán 20. sz. Vállalatnál

III. Balla Marianna (IV. tg.): Lineáris programozási modell a TAURUS ékszíjgyártó fizeme nyereségének maximalizálására

III. Sallai László (IV. ip.): Munkaerőszükséglet-tervezés a Duna-Tisza-közi Állami Értékpári Vállalatnál

TECHNOLÓGIA SZEKCIÓ:

I. Csellár Katalin (IV. ip.): A h-cencvászárás döntési és engedélyezési folyamata Magyarországon

II. Bodnár Zsigmond (III. ip.): A számítógévezérlésű gépek gazdaságosságáról

III. Lugosi Andrea (IV. tan. C.): Az enzimek alkalmazása és jelentősége az élelmiszeriparban

SZERVEZETELMÉLETI SZEKCIÓ:

I. Vigh István (IV. tg.): Bűrokratikum koordináció — eldugult információ-feldolgozási csatornák

II. Som Emília (IV. ip.): Szervezetkutatási módszerek

III. Biró Magdolna—Csörögő Gábor (II. p.): A kisvállalkozásokról

BELKERESKEDELEM— MARKETING— IDEGENFORGALOM SZEKCIÓ:

I. Bafza Gabriella (IV. kg.): Be-tűreklám

II. Nagy Csaba (IV. kg.): Saj-tóreklám-clezmez

Rekonstrukció, kollégiumok, szakmai munka

Az egyetemi KISZ-bizottság május 3-i ülésén elsőként Merényi Miklós (I. évf.) előterjesztésében a rekonstrukció egyes, a diákokat közvetlenül érintő kérdéseit vitatta meg. A téma jelentősége néhány konkrét javaslat megfogalmazásán kívül abban áll, hogy a diákság és a KISZ-bizottság folyamatosan tájékozódjon és állást foglaljon egy-egy fontos vitakérdésben. A részletekről a Közgazdász külön is hírt ad. A bizottság megbízta Merényi Miklóst a rekonstrukció illetékesivel való folyamatos kapcsolattartással.

Ezután a kollégiumi munkabizottság beszámolója következett — Füzesi Péter volt szociális felelős előterjesztésében, Högye Mihály meghívásával — az utóbbi hónapokban a kollégiumi szociális és köznevelődési helyzet javítása érdekében tett munkáról. A testület jelentős előrelépésnek ítélte az objektivitást erősítő kollégiumi felvételi pontrendszer kidolgozását és bevezetését, a köznevelődési terén pedig némi előrelépésnek tekintti a közös filmklubot és néhány más kezdeményezést. A különböző egyetemi testületekben továbbra is támogatja és sürgeti a kollégiumok anyagi ellátottságának javítását, a kollégiumok pénzeszközökének bővítését, amiben eddig nem ért el eredményt.

A bizottság áttekintette a hallgatói pártcsoportok és a KISZ kapcsolatát, a pártépítéssel kapcsolatos feladatokat. E vitán részt vettek a HPCS-bizalmik is. Megállapította, hogy az egyetemi párttagság csaknem harminc százalékát kitevő hallgatói párttagok pártcsoportjainak eredményei, részvétele az egyetemi közéletben, kapcsolatuk a KISZ-szervezetel is pártalapszervezetük munkájára áttérő meghatározott, de a HPCS ritkán jelenik meg egyetemes fellépéssel, véleménycentrumként. Az elmúlt években a hallgatókat foglalkoztató fontos kérdésekben nem képviseltek semmilyen álláspontot, de tagjaik sokszor döntő szerepet játszottak az említett kérdések megválaszolásában. Ezek a problémák is éreztetik hatáskukat a pártépítésben, bár az elsősorban a pártszervezet és nem a KISZ vagy a HPCS feladata. Különösen az elsősorban HPCS, de a többi is nehezen

találja helyét, szerepét az egyetem és a pártszervezet életében.

A helyzetelemzést követő javaslatot: a KISZ is fordítson fokozott figyelmet az elsősorban párttagokra, törekedjen őket minél hamarabb bevonni a KISZ-munkába, segítse őket az egyetemi közélet megismerésében. A KISZ különböző szerveivel egyezzenek megismereni a HPCS-k véleményét különböző döntéseik előtt, kezdeményezze az arra alkalmas aktivisták felvételét a pártba. A párttag KISZ-vezetők fordítsanak fokozottabb figyelmet a saját pártcsoportjukban, pártalapszervezetükben végzett munkára, az információáramlásra. A pártépítés érdekében a KISZ is segítsen, ösztönözze saját eszközeivel az egyetemi pártszervezet munkájának nyilvánosságát, eredményeinek, küzdelmeinek megismertetését. Ugyanezt kéri a pártvezetőtől is. Kéri a pártbizottságot, hogy foglalkozzon a HPCS helyével, szerepével a pártszervezetben és az egyetemi közéletben. Kéri az egyetemi pártszervezetet, törekedjék arra, hogy alapszervezeti és egyetemi vezető testületeiben a hallgatói párttagok létszáma a tagságon belüli arányuknak megfelelő legyen.

A KISZ-bizottság ezután értékelte a TDK-mozgalmat továbbfejlesztésével kapcsolatos eddigi saját munkáját és további feladatait. A Bakacsi Gyula, Kalotay Kálmán, Ferencz Gábor és B. Kiss Tamás által írt előterjesztés nagyrészt értékelte a fellendülés jeleit. Állást foglalt a következőkben: továbbra is ösztönözni kell a folyamatos TDK-munkát segítő, ösztönző oktatókat. Támogatja és másoknak is javasolja a Matematikai és Számítástudományi Intézet kezdeményezését, hogy a színvonalas TDK-zók vizsgabeszámítást, megajánlott jegyet kapjanak. Támogatja és javasolja a TDK-díjak indexbe való bejegyzését. A díjak összegének ideje emelése után a díjak számának növelésére törekszik, mert sok értékes dolgozat maradt ki a díjazásból. Ennek érdekében üdvözlözi és másoknak is javasolja az Exonómia, a Szoc. Vállalat és a közönségek ideje hozzájárulását a TDK-díjalaphoz.

A KEN külső támogatásának pozitív tapasztalatai alap-

ján célszerű elérni alapítvány vagy hasonló formában a TDK külső vállalatok, intézmények általi támogatását, amit a KISZ kezdeményezni fog. Elengedhetetlennek tartja az értékes TDK-munkák nyilvánosságának bővítését, mind az Egyetemi Szemle, mind az Utak és más fórumok révén, ennek menedzselésében kezdeményezőben fog részt venni. Átfogó, további gondolkodást igénylő problémának ítéli, hogy a TDK-tanács összetétele, működési mechanizmusa sem teljesen problémamentes. Gödör Zsuzsa felvetését elfogadva megállapította, hogy a TDK-bírálatok indoklásai része gyakran nem kielégítő, különösen a nem elfogadott dolgozatok mindössze pár soros bírálatát kelt rossz érzést az érintettekben.

A fiatal oktatók tudományos konferenciáját hibáival együtt is feltétlenül továbbfejlesztésre érdemes kezdeményezésnek tartja, melyet hagyománnyá kell tenni. Műhely jellegű erősíteni kell és a dolgozatokat előzőleg írásban is hozzáférhetővé kell tenni. Lehetséges az egyetemen végzett fiatal szakemberek bevonása is ebbe vagy más hasonló fórumba. Meg kell találni a folyamatos fórumok megfelelő formáját is. Érdemes lehet a fiatal oktatók tematikus fórumait is megrendezni pl. a környezetvédelem, környezetgazdálkodás témájában. Hasznos lenne a táborokba, rendezvényekre rendszeresebben hívni fiatal oktatókat előadásra, beszélgetésre. A fiatal oktatók munkájának nyilvánosságát az Egyetemi Szemlében, az Utakban és más módokon menedzselni kell!

A bizottság a háromórás ülés végén építőtábori utazásokról és különböző kitértekről döntött, majd egyéb ügyeket tárgyalta és meghallgatta a felsőbb és más szervek munkájában részt vevők tájékoztatásait.

—s

Közlemény

Az Országos Takarékpénztár tájékoztatja a kerület dolgozóit, hogy 1984. május 7-től a IX. kerületi 3 takarékpénztári egysége: Tinódi u. 9—11; Ferencz krt. 13; Lobogó u. 18, hétfői napokon 1 órával meghosszabbítja nyitva tartását, és 9.15—18 óráig teljes körű ügyfélszolgálatot tart.

Reform nélkül nem megy

Rác Albert államtitkár, a Bér- és Munkügyi Hivatal elnöke, Szuhay Miklós rektorhelyettes és a munkagazdaságtan tanszék munkatársai voltak az ipari kari tanács április 26-i ülésének vendégei.

Az első napirendi pont a munkagazdaságtani és oktatás-gazdaságtani tanszék oktató-nevelő és tudományos munkájának megvitatása volt. Rác Albert, az első hozzászóló

elismerően szolt a tanszék munkájáról

az általuk elkészített, a munkagazdaságtan alapismeretét tartalmazó könyvről, a tanszék tudományos és oktató munkájáról. A tanszék, mint tudományos basis és a munkaügyi irányítás együttműködése elmarad a lehetőségektől, de ez nem a tanszék hibája. Kiállt a munkagazdaságtani évfolyamszintű alapozó tárgy szükségessége mellett (közgazda nem lehet meg ilyen jellegű ismeretek nélkül — mondom), és felhívta a figyelmet arra, hogy a munkaügyi ismereteknek jobban be kell épülniük a munkagazdaságtani tananyagokba. Ezután néhány aktuális kérdést vetett fel, s kiemelte, hogy a jövő feladata azoknak a jövőzereknek, intézményeknek stb. a kidolgozása, amelyek biztosítják a teljes foglalkoztatottságot úgy, hogy megoldják az ideiglenes elhelyezkedési, illetve az át-képzéssel járó gondokat. Ehhez várja az állam munkaügyi vezetése a tanszék segítségét.

Kupcsik József dékánhelyettes tájékoztatta a kari tanácsot a beszámoló tanszéki vitájáról. Jelezte, hogy a tanszék munkatársai egyetértettek az előterjesztéssel, amely jó összefoglalást adja a tanszék tevékenységének, az aktuális problémáknak, és reálisan jelöli ki az elvégzendő feladatokat. Utalt a tanszék sajátos helyzetére és a munkagazdaságtan alapozó tárgyként való oktatásának megoldatlanságára.

Szabados Anna (ipargazdaságtan tanszék) általánosabban elfogadott véleményt tolmácsolva a tanszék kimagasló tudományos munkájának elismerése mellett hiányolta a tanszék munkatársainak a nevelő tevékenységben, a TDK-munkában való intenzívebb részvételét az elméleti eredményeknek a gyakorlat-hoz való jobb közelítését, ki-

fogásolta a magas tudományos képzettség és a nagy nyelvtudás elismerése mellett a párttaggá nevelés szerényebb eredményeit, és felhívta a figyelmet arra a sajátos szituációra, hogy a tanszék tudományos tevékenységét az alacsony oktatási terheltség segíti elő, ugyanakkor a tanszék felajánlotta, hogy az oktatásban is nagyobb részt vállal.

Szuhay Miklós elmondta, hogy az állami vezetés a szak-tanszék egyetértése nélkül nem tehet semmit a munkagazdaságtan bevezetéséről (bár ennek szükségességét mindenki elismeri). Az állami vezetés törekvése, hogy kilenc félévre bővítsék a nyolc féléves szakok oktatási idejét, sikertelenség bizonyult. Amikor a különböző tanszék óraszám-bővítési igényeiről beszélünk, azt is meg kell nézni, hogy a 25-30 éve oktatott tananyagokból mi az, amit meg kell őrizni, és mi az, amit nem.

Kovács Sándor (szervezés tanszék) a tevékenységi körök hátramas egységét fejezte ki a hozzászólásokra utalva a következőképpen értelmezte a tanszék eddigi stratégiáját. Egy új tanszék a hallgatók elérése érdekében csak kis lépésekkel tud előrehaladni, ebből következően (ha csak nagyon keveset oktat) és ráadásul ki kell alakítani egy új tudományos diszciplinát, meg kell alapoznia az oktatómunkáját, ki kell nevelnie egy fiatal oktatógárdát, nem tehet mást, mint amit a tanszék tett, meghozza eredményesen. Véleménye szerint az egyetem vezetése és a tanszék vitája nem lehet az a szakmai fórum, ahol a tantárgyak oktatási arányai eldőlnének. Benne vagyunk egy képzéskorszerűsítési folyamatban (legalábbis amióta szinte hatóságilag törölték a reform kifejezést) ebben alapvető tudományos-oktatási jelentőségű lenne egy általános

mikrogazdaságtani tárgytematika kidolgozása,

amiben meg lehetne találni a munkagazdaságtan helyét is.

Ez az alapképzésben oktató tanfolyam lehetne a kar hozzászólása a képzésfejlesztéshez. Sajnos, a folyamat esélyeire utal, hogy Szuhay Miklós, aki közelebbről látja a képzéskorszerűsítés helyzetét, ezt így nem vetette fel.

Szuhay Miklós reagálva Kovács Sándor hozzászólására elmondta, hogy az állami veze-

tés évek óta kéri a kart és a szakvezető tanszékeket egy vállalati ismeretek tartalmú tárgy programjának a kidolgozására, de e kérésre eddig csak valamiféle rövidített ipargazdaságtan- és szervezés-tantervet kaptak, ami nem megfelelő.

Máriás Antal (szervezési tanszék) a vitára utalt, amikor azt feszegette, hogy itt már jóval többről van szó, mint a munkagazdaságtan tanszékéről. Végig kell gondolni — kapcsolódott Kovács Sándorhoz — a pg és az ennél tágabb közgazdaságtan- és gazdaságpolitika, a gazdasági mechanizmus stb. oktatásának kérdését, és azt is, hogyha maradunk az ágazati oktatási szerkezetben, akkor mi a teendő az ilyen jellegű problémák megoldására, mint amilyen például a munkagazdaságtan alapképzésben való oktatása. Megjegyezte — amiben egyébként egyetértés mutatkozott —, hogy az a fajta vállalati gazdaságtan, amire az állami vezetés gondolt, más, mint amiről Kovács Sándor beszélt.

Timár János, a munkagazdaságtan tanszék vezetője megköszönte a hozzászólásokat, majd elmondta, hogy azokkal ért egyet, akik szerint az egyetemi közgazdászok problémájának megoldása 15-20 éve várat magára. Kicsit olyan ez, mint a magyar gazdaság, amelyet 30 éve próbálunk kibillenteni arról a pályáról, amibe két év alatt 1948—50. raktuk. A kérdés az, amit Kovács Sándor és Mária Antal feszeget: el tud-e mozdulni a képzés az 1949-ben kívülről átvett, a tervutasításnak megfelelő szerkezetéről vagy sem. Strukturális kitérő van szó, ami soha nem ment könnyen, s ha nem tudjuk ezt megtenni, különböző szervezeti pótszelektívvel fogjuk az időnkét tölteni anélkül, hogy bármit is tisztáznánk.

Csáki Csaba dékán összefoglalójában sorra vette a vitapontokat, s többek közt felhívta a figyelmet arra, hogy a mikroökonomia problémaköre nagy csatamezővé válhat, mindazonáltal a kar részlegét Szuhay Miklós kritikájára.

A második napirendi pont az iparszakos mérnök-közgazdász tagozat tantervének korszerűsítésére vonatkozó javaslat megvitatása volt.

Ezután a kari tanács elfogadta a közlekedés-szállítási szakra hároméves kiegészítő képzésre vonatkozó javaslatot, illetve a doktori jelentkezések terjedelmes listáját.

K. S.

„...A számítógép a szociológiában mindennapos eszközzé vált”

Andorka Rudolf, a szociológiai tanszék vezető egyetemi tanára a minap érkezett vizsgálata Mannheimból, ahol négy hetet töltött az egyetem vendégprofesszoraként. Az egyetem szociológiai tanszékeinek és kutatócsoportjainak oktatói és kutatói számára tartott előadásokat. A kinntartózkodás körülményeiről, tapasztalatairól kértem tőle információkat.

— Hogyan, milyen előzmények után jött létre ez a meghívás, s milyen témákkal, kutatókkal került érintkezésbe az ügyvel kapcsolatban?

— A meghívás előtörténete messzire nyúlik vissza. Az 1970-es évek eleje óta, a Nemzetközi Szociológiai Társaság Társadalmi Mobilitás Kutatási Bizottságában találkoztam és működtem együtt Walter Müllerrel (aki jelenleg a manheimi egyetem professzora) és Karl-Ulrich Mayerral (aki a közelmúltban a nyugat-berlini Max Planck Oktatókutató Intézet igazgatója lett). Az elmúlt években létrehoztak egy kutatócsoportot, a VASMA-t, a társadalmi struktúra összehasonlító elemzésére. Ehhez népszámlálások és más nagy adatfelvételek eredményeit használják fel. Összegyűjtötték több európai ország társadalmi mobilitás felvételeinek magnesszalagjait, és azokon végzettek szigorúan egyeztetett

fogalmak és kategóriák segítségével másodelemzéseket. Erre a célra elsősorban a loglineáris elemzés módszerét használják. Ott-tartózkodásom alatt segítséget nyújtottam a nemzetközi összehasonlítás vezetőinek, az említett W. Müllernek, tovább John Gold-thorpe és Robert Erikson svéd szociológusoknak, a magyar társadalmi kategóriáknak az összehasonlításához történő kialakításában. Meghívóm erre az egy hónapra egy másik kutatócsoport volt, amelyet a társadalompolitika mikroanalitikai alapjainak kutatására hoztak létre a manheimi és a frankfurti egyetemen. A témán belül Mannheimben a társadalmi jelzőszámok kutatásából kinőtt életkörülmények és életminőség kérdéskörökkel, a család és háztartás jövedelmének szociológiai vizsgálataival, az életpálya (társadalmi mobilitás) elemzésével, a fiatalok foglalkozási pályakezdeményezésével, a jóléti kapcsolatos társadalmi elvárásokkal, végül a szolgáltatási ágazat fejlődésével foglalkoztak. Ezekben a kutatásokban W. Zapf professzor játszott vezető szerepet, W. Glatzerrel együtt. Mindkettőjükkel sok év óta szakmai kapcsolatban álltam, többek között az 1982. évi mexikói szociológiai vilá-

kongresszuson is, ahol az általam szervezett társadalmi indikátor szimpóziumon előadásokat tartottak. Az életkörülményekre és az élet minőségére vonatkozó vizsgálataik több nagy adatfelvételen és a W. Zapf által megfogalmazott „jólétermelési” koncepción alapulnak, amely nemcsak az anyagi, hanem az emberi kapcsolat és szellemi szükségletek kielégítését is magába foglalja, és nemcsak a piac és állam, hanem a kis közösségek és a családok „jólétermelését” is figyelembe veszi. A frankfurti egyetemen elsősorban a jövedelmi témákat vizsgálják, a jövedelemeloszlást, a nyugdíjrendszer átalakításának hatásait és a szegénységet. Az egész kutatási irányra jellemző a szociológusok és közgazdászok közötti szoros együttműködés, a gazdasági változások hosszú és rövid távú társadalmi hatásainak és előfeltételeinek tanulmányozása. Mivel az elmúlt években hasonló témákkal foglalkoztam Magyarországon, ezeknek a kutatásoknak, kérdésköröknek, módszereiknek és eredményeiknek alapos megismerése számomra igen érdekes volt, és remélem, hogy meghívóm azon kérésének, hogy szóljak hozzá kritikailag tudományos vitáikhoz, eleget tudtam tenni.

— Milyen tapasztalatokat szerzett még az egy hónap alatt, s milyenek a szociológiai kutatás, oktatás körülményei, feltételei az NSZK-ban?

— Fontos ismereteket szerzem egy harmadik szociológiai intézményből is, amely ugyancsak Mannheimben működik, s amellyel szintén régi szakmai kapcsolat van. Ez az intézet a ZUMA, melyet azért hoztak létre, hogy az NSZK-ban folyó szociológiai kutatásoknak módszertani segítséget nyújtsanak a kérdőívek kidolgozásában, az elemzési módszerekben. Igen nagy szerepet játszik abban, hogy új matematikai, statisztikai módszereket kipróbáljanak, alkalmazzanak. Néhány ilyen eljárás és programot volt alkalmam megismerni, többek között a loglineáris elemzés új változatait, s egy, a kanonikus korreláció számításon alapuló eljárás (amelynek a segítségével a megfigyelési egységeket rangsorolni, egymástól való távolságukat mérni lehet), továbbá a LISREL módszereket.

További tapasztalat, amit általánosságban is elmondhatok, mert meglátogattam a frankfurti, a bambergi és a marburgi egyetemet, továbbá a frankfurti Társadalomkutató Intézetet is, hogy a számítógép a szociológiában mindennapos eszközzé vált. A kutató megtervezi a táblázatokat, vagy matematikai statisztikai elemzéseket, terminálja elé ül és megadja rendelkezési, majd órákon, vagy esetleg egy napon belül megkapja a kért táblázatokat, elemzési eredmé-

nyeket. A szociológus hallgatókat, legalábbis a meglátogatott egyetemeken megtanítják a számítógépek használatára, úgyhogy a szakdolgozat megírásához maguk írják a programokat, vagy használják a könyvtári programokat, s a tanszék termináljain keresztül az egyetemi nagy számítógépet.

Másik tapasztalatom, hogy a szociológia tudományán belül az egyetemek között és azokon belül is igen erős a szakosodás. Ennek az a nem nagyon előnyös következménye is van, hogy a különböző tanszék és kutatóhelyek között laza a kapcsolat, sok esetben nem is ismerik alaposabban egymás tevékenységét. A szakosodás azonban elősegíti a tanulmányok befejezése utáni elhelyezkedést. A végzett szociológusok egy része oktatási intézményeknél marad, ennek a lehetőségét azonban az utóbbi években erősen beszűkülték. Egy másik elhelyezkedési terület a közvélemény-kutatás és a piacutalás. Ezekben a területeken nem állami intézmények működnek, üzleti megfontolások alapján.

Viszonylag sokan helyezkednek el az államigazgatásban is. Noha a többi területen magasabbak a fizetések, a legkeresettebbek az egyetemi állások. Az egyetemi tanári állások elnyerésénél általában előfeltétel a tudományos fokozat elérése, de talán ennél is fontosabb a nagyszámú és kiváló minőségű tudományos publikáció. Ezért elsősorban a fia-

tal, még nem véglegesített oktatók és kutatók igen nagy erőfeszítéseket tesznek a publikációk érdekében. Sok munkanyagot, tanulmányt (az NSZK-ban több szociológiai folyóirat működik) és könyvet írnak. A tudományos publikációkért egyébként általában nem fizetnek szerzői díjat.

— Hogyan látta a diákok hozzáállását az egyetemi oktatáshoz, s végezetül hogyan fogadták az ön előadásait a német egyetemeken?

— Megfigyelésem szerint az egyetemi hallgatók is igen intenzíven tanulnak, dolgoznak. Az egyetemeken szociológiai könyvtáraiban (emellett minden egyetemnek van központi könyvtára is), ahova gyakran eljártam, sok hallgatót láttam, aki órákon keresztül tanulmányozta a szakirodalmat. Ezek a kari vagy tanszékcsoport-i könyvtárak szabadpolcos rendszerűek, s a könyveket szociológiai témák szerint csoportosítják a polcokon (például egy helyen találtam meg a társadalmi rétegződés világirodalmát), az olvasó a katalógus alapján, vagy a polcon levő könyvek útján maga keresi ki olvasmányait.

Az előadásaimat a magyarországi szociológiai kutatások témakörében tartottam. Örömmel állapíthatom meg, hogy meglehetősen nagy és barátságos érdeklődést tapasztaltam hazánk társadalmi viszonyait, s a szociológiai adatfelvételek bemutatására került eredményeit is elismeréssel értékeltek.

Zsuzsori Ervin

Hogyan építsünk légvárat?

Móttó: „Miert pont mi vegyük komolyan?”
(Egy urbanizálódott ismeretlen költő a XX. századból)

Vegyünk egy aktuális, megvalósulásában vajdó reformot, négy csapatot, vállalkozó kedvű ifjú titánokkal, mondjuk a Pénzügyminisztériumból, az Országos Tervhivaltól, az MKKE-ről és különböző vállalatoktól. Kérjünk fel egy legalább ennyire vállalkozó kedvű zsűrit — Liska Tibort, Sárközy Tamást, Máriás Antalt és a direktor-jelölteket. Szükséges továbbá sok-sok jó ötlet, s próbáljuk úgy elegyíteni ezeket, hogy a népes közönség is jól szórakozzon. Máris kezdődhet a játék egyszerű, talán megismételhetetlen, harsány kacajt fakasztó poénnal.

Az izgalmak elkerülése végett elsőként hirdessünk eredményt, s jutalmazzuk a csapatokat egy-egy láda sörrrel. (Jelen esetben természetesen csak az első négyet), majd engedjük spontán szervezetséggel szabadjárja az alkotó fantáziát. Az anyagi ösztönzés helyett alkalmazzuk a hiánygazdaság természet adta előnyeit: ösztö-

nózzuk a négy csapatot arra, hogy mindegyikük egyformán teljes légvárat akarjon felépíteni a három várra elegendő tartozékokból — úgy mint ideológiai bástya, köntörfal, szélkakas, kiskapu, sóhajok hídja, fekete doboz, sötét kamra —, a nyilvánosság szeme láttára zajló licittel, alkudozással és a zsűrit, valamint a közönséget egyaránt elkápráztató poénnal. Ha a vártartozékoknál szűk keresztmetszetek lépnek fel, engedjük be a „láthatatlan kezelt”, majd ellenőrizzük jól működött-e: rendezzünk beszállítási versenyt. S hogy a vállalkozó ifjú titánokat megtartsuk vállalkozóknak, valamint térítsük is vissza — mondjuk a kikialtási árat, s ha mindez megtörtént, hirdessük ki a kialakult sortrendet — talán ne pusztá formalitásból.

A végeredmény? Egy kellemesen eltöltött este azoknak, akik ott voltak és néhány mozaik a távolmaradóknak (akiknek nyomtatékosan figyelmébe ajánljuk mottóinkat):

Csatakiállítás — vállalati csapat: Ahogy lesz úgy lesz, nekünk csak rossz lesz.

Kommunizmuskép — OT: A bőség kosara — kicsi és üres. Új május 1. jelszavak:

OT: Viták helyett alkotó vádaskodást!

PM: Eljen a konyak, a munkásosztály nemzetközi itala, melyet választott képviselői útján fogyaszt el!

Vállalati csapat: Több mézet a madzagra!

MKKE: Továbbra is bontott csirkét!

S a „talpnyaló”-verseny értékelése a zsűritől: „Megnyugodva láttuk, jön egy új nemezdedék, amely legalább úgy tud nyalni, még jobban is, mint a régi.”

CEH

Az Építsünk légvárat! című reformvetélkedő zsűrije Fotók: Nagy Gábor

Hajszál híján kettős rektorság a KEN-en

Az ideai rektorválasztási kampány a szokásosnál kisebb lendülettel kezdődött. Az elsős Sör-ly, a ker. karos V, Petya után csak megkésve kapcsolódott be az ipari karos Néró a választásokba. Teca pedig az ált. kar. színeiben igazán csak az utolsó pillanatban bukkan fel.

Ennek ellenére a választási vetélkedő egészen jól sikerült. A menyasszonyi ruhában bevonuló Sörly után (aki mindjárt

fordulatokban náluk sem volt hiány.

Mindjárt az első próbatétel egy iszonyatos (rek)tortúra volt. Miután csak fogaikat használva a jelöltek kihalásztak két-két citromot a vízzel teli lavórokból, lisztrel púposan megrakott tányérokba pénzdarabokat kellett elővárszolniuk, (miközben egész képkük csupa fehér lett). Ezt követően még mindig a kezek használata nélkül el kellett fogyasztaniuk egy-egy jól megtermett almát és végül az nyert, aki mindezek után először fújta fel pukkanásig a luftballonját (Néró nyert). Ekkor persze kisebb szünet következett, hogy a jelöltek visszanyerhessék eredeti, emberi formájukat.

hűséget is esküdött

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemnek), szürke barátok, fekete leplek és fehér apácák jelentek meg, majd Petya fürdőnadrágban

járt. Megadtak két szabvány-számot, amelynek az eredetijét be kellett mutatni. Az egyik indexet, a másik diplomát azonosított. Ugyancsak előzetes feladatként olyan embereket kellett előteremteni, akiknek a nevük KEN-nel kezdődött és interjút is kellett velük készíteni. Az ált. kar egy Pravda-interjút adott elő mrs. Kenne-dyvel, a ker. kar embere úgy beszélt, hogy szinte alig ejtett ki nem KEN-nel kezdődő szót, az ipari kar pszichológusa pedig úgy nyilatkozott, hogy kedvenc filmje a Szandoken, kedvenc

mot” című jelenetek egy kicsit erőtetettnek tűntek és nem is mindent lehetett belőlük érteni.

A záró musicalek viszont remekül sikerültek. Az ipari kar kórusa után Teca lépett színre zenekarával és áruhás férfi tánckarával együtt. Az első évfolyam egész történetet adott elő, amelybe már a muzical megírása és Sörly megfurdetése is belefért. A ker. kar egy kicsit átdolgozta „A dzsungel könyvét”: Maugli Vuk zenéjére vonult be, de voltak benne nemzeti színű majmok, kigyó és még Balu, a medve is.

filmhőse pedig KENTE-KINTE.

A legnagyobb sikert kétségtelenül Kenderesi Zoltán operatőre aratta, aki a „Vágyom egy nő után” kezdetű áriával lépett a színpadra, és akit Sörly annak rendje és módja szerint homlokon csókolt. A lánc „Játszd el a gazdasági refor-

Végül is Petya (és így a ker. kar) került ki győztesen a küzdelemből, de személyes véleményem szerint Sörly (és az első évfolyam) legalább annyira megérdemelte volna a rektori címet. Igazán kár, hogy Sörly annak rendje és módja szerint homlokot csókolt. A lánc

Székely Andrea

Reformot csinálni nem kell féltenek... részlet az elsősök bemutatójából

Bál volt a Dunán

Voltam a KEN-hajón, és nagyon jól érzem magam. Amikor a hajóra értem, olyan érzésem volt, hogy nincs már több hely, s még rengetegen álltak utánam a sorban. Mire mindenki felszállt, nagyon sokan voltunk, de valahogy mégsem volt nyomor. A fedett részben csak az élelmiszer tudtak helyet szerezni. Itt volt a büfé is, ahol meglehetősen magas árakért kellett fél órát sorban állni, majd megvárni, míg egy férfi kiszámolta az összeget a kiszolgálónó helyett. Innen nyílt a játékasztal is, melynek rejtélyes homálya sokakat vonzott. Sokan húzódtak meg az étteremben, de a fedélzeten levőket sem bántotta a szél. Észre sem vettem, amikor elindultunk, de a csodálatos budapesti látványért

már megérte elmenni. Újra és újra elámulok, amikor szürkés árnyalatú Budapestünket éjszaka látom. Egyszerűen gyönyörű.

Az egyik fedélzeten videót vetítettek, a másikon a diszkóban táncoltak lelkesen az emberek. Arató kicsit morcos volt a kaszkadőrök lelkesedését látva (féltekte a berendezését), de a brake-dance-bemutatót mindent felülmúlt.

Az elmaradhatatlan tombolán egy nagy marcipán hőrcsi volt a főnyeremény. Igazolhatom, csuda finom volt. Nem tudom, ki miért ment a hajóra, kapcsolatot találni, megtartani vagy „csak” szórakozni, mindenesetre én remekül éreztem magam.

Cseri

Vida Péter, a ker. kar jelöltje manikűrözött

és szmokingban. Igazán festői látványt nyújtott, (különösen a csupasz mellére festett vörös csokornyakkendő). Néró kíséretével együtt, Teca egy szál székfűvel jelent meg a porondra vivő lépcsőkön. (A székfűt Sörly kapta meg.)

A székfoglalók közül igazán csak Sörlyé foglalkozott az egyetemen végrehajtandó reformokkal (ami nagy tetszést is aratott). Néró csak utalt rájuk, a többiek pedig egy kissé elkalandoztak, de szellemes

A következő attrakció csoportunkat jelentett: A csoportoknak minél több

emberből álló járműveket

kellett összeállítaniuk úgy, hogy működjön is. A legügyesebb szerkezet a ker. karosok kombájnya és az első évfolyam földön és vizen egyaránt közlekedő járgánya volt.

A rektorok „ki mit tud”-ján Teca énekel és táncolt, Néró többek közt egy költeményét olvasta fel a NÖM-ből (Néró Összes Műve), Petya fantasztikus jogamutatványokat adott elő, részben egy önfeláldozó csapatársán való körbemészás formájában. (Pl. horizontális körbemészás, vertikális csavarral.) Sörly néhány torna-gyakorlat bemutatása után bizonyította, hogy nemcsak kotta nélkül, hanem annak segítségével is tud zongorázni, sőt lapozni is tudja a kottát.

Ezután prózai művek következtek: „Reformot csinálni nem kell féltenek jó lesz ha mindenki úgy akarja én nem ellenzem” címmel.

Az ipari kar a cím háromféle értelmezését külön jelenetben adta elő. Sörly bizottságot hívott össze. Petyák törzsi gyűlést tartottak, ahol még az Indián Ifjúsági Szervezet és a Nótánács képviselője is megjelent. Az ált. kar előadása hatalmas távolságokat és idöket fogott át

Budapesttől Moszkváig

1950-től 1981-ig.

Ekkorra már két előre kiadott feladat határideje is le-

A közgázós csapat a reformvetélkedőn

És a hajó megy...

Az istenek ezúttal nem hallgatták meg 700 szórakozni vágyó egyetemista könyörgéseit és hűvös szelet bocsátottak a Duna-völgyre. Ezzel az igazán barátságatlan lépéssel dacolva mégis vízre szállt a sok tántoríthatatlan hajós, hogy egy egészen különleges éjszakát tölthessen el a vén folyón.

Már a hajóhídon magával ragadott bennünket az a megfoghatatlan izgalom, amely csak fokozódott a Hunyadi motoros „birtokba vételével”. Mélyen a hajótestben húzódtam meg a jätékbarlang. Feljebb a büfében költötte el ki-ki elemozsiáját vagy pénzét. A fedélzeten hátul a diszkó nélkülözhetetlen eszközei várták a táncos lábakat, míg az étterem szorgos pincérei lesték a teli (!) diákzebekeket. Külön világ... Egy szinttel feljebb videoműsorokon ámulhattak az érdeklődők. Igazi bámulatra azonban azok estek, akik — lemondva csábító táncról, játékról, evésről és egyéb földi hívságokról — a május elseje alkalmából díszkivilágításban kacérokodó város szépségében merültek el. A fényzuhatagban tobzó épületek még egyszer megmártóztak a hullámokban, majd álomvarázsba ringattak bennünket.

A tapintatosabbak a sötétebb helyeket elkerülve közlekedtek a hajón, ahol egyre több és több pár fonódott össze. Így volt ez a legdivatosabb parfümök és a víz friss illatával csakúgy, mint az étteremből kiáradó olajszaggal és a büfé átátható alkoholfelhővel is. Örömtől és egyéb kellekektől megrészegülve keresték a megbékélést az előző nap oly heves csatában küzdő választási stábok. A hajó orrában egy csoport dalra gyűjtött, gitár is akadt — és mámorosan keveredtek Cseh Tamás dalai Michael Jackson legújabb slágereivel. Hely hiányában palahol a fedélzeten egy rajzfilm zenéjére heves rock and rollra perdült néhány táncrajongó, miközben páran — gyermekkorukba visszavágyva — körjátékot szerveztek a géphúzzszellőző körül...

Boldog — bolondos éjszaka volt.

M. M.

Hát ez óriási!

MITIÖK: műsorvezető Héder Barna

Jó buli volt

Hogyan látta Zsiga a KEN-t?

Tudni szeretnék, ki is volt az idei KEN főszervezője, aki minden erejével igyekezett számunkra felejtethetlenné tenni? Bodnár Zsigmond, III. éves, ipar szakos hallgató. De most hallgassuk meg őt, beszéljél róla.

— Mikor is kezdődött el az idei KEN szervezése?

— Még december elején kért meg Csanádi Péter, hogy vállaljam el a KEN szervezését. Ő volt ugyanis az elmúlt két év szervezője. Az első megbeszélés december közepén volt, Csanádi Péterrel, János Istvánnal, Erdélyi Tiborral. Arról volt szó, hogy ha nincs egyetemünk, akkor legalább KEN-ünk legyen. Nagyon nagy gondot okozott az aula hiánya. Március végéig az ideális helyet kerestük. Szerettünk volna mindenféleképpen az egyetemhez kötni, azonban ez nehezen jött össze. Végül is a Zsil utca aulája megfelelőnek bizonyult. Március első felében jött össze az a társaság, aki végigcsinálta az egész szervezést, ekkor csatlakozott a már meglévő társasághoz Márton Jancsi. A program hamarosan elkészült. Ünnepi KEN-t szeretnénk volna, hiszen ez a tízedik, és ebben az évben 35 éves egyetemünk. Szerettünk volna ebben az évben nagyon sok újdonsággal szolgálni. Itt szeretném elmondani, hogy a KEN-embéma, a hőrség, az idén szerepelt először. Fontos volt az is, hogy legyen műsorfüzetünk. Az álmunk egy színes műsorfüzet volt. Beteljesült.

— Ha jól tudom, az eddigi KEN-ek általában két-három naposak voltak, az idei azonban egyhetes. Mennyiben jelentett ez újat számotokra?

— Szerettünk volna az eddigieknél többet nyújtani, és most már azt hiszem, elmondhatom azt, hogy sikerült. Egész hetes program készült, a legszebb műsorkalán. Ez évben újdonság volt a rektorlanc, mely vándorlót. A műsorfüzetünkben szereplő vállalatok nagy anyagi támogatással segítettek a rendezvényt.

— Szeretném, ha most a programokról beszélne.

— A fiatal oktatók konferenciája nivódját kapott a KISZ-bizottságtól. Nagy siker volt a Másnap című filmnek. Közel ezer ember jött el, akik jó része vagy a filmben, vagy a technikai feltételekben csalódott. A film minősége is kívánivalót hagy maga után, és a szinkron sem volt tökéletes. Az USA-vetélkedő kedves színfoltja volt a Frankel Leó utcai Általános Iskola vendégjátéka. Macskák címmel dzsesszbalettel adtak elő. A hangulat emelkedését jelezte pénteken a Szakkollégium reformvetélkedője, melyre Bakacsi Gyula és társai négy csapatot hívtak meg. A zsűri tagjai Liska Tibor, Sárközy Tamás, Máriás Antal és a négy rektorjelölt voltak. A strandbuli egyik társunk felelőtlensége miatt majdnem teljes kudarcba fulladt. Végül is többek összefogása mentette a menthetőt. Akik kint voltak, elmondhatják, hogy jól érezték magukat. A szombatra tervezett Bulgakov-előadást a színház visszamondta ugyan, de ígéretet kaptunk arra, hogy egy későbbi időpontban (június 2-án) bemutatják a számunkra.

— Azt hiszem, az egész KEN csúcspontja a rektorvetélkedő volt.

— A rektorvetélkedő legvégén előkészületei már vasárnap korán reggel elkezdődtek. A rektorvásár csekély látogatottsága megijesztett, ezután azonban hatalmas érzés volt kiállni a közben felgyülemlett sok száz ember előtt. Igazi KEN-hangulat uralkodott.

— Melyek voltak azok az események, melyek felejtethetlenné a számotokra?

— Nagyon tetszett Sőr-ly és Petya Ki mit tudja, szintén kiemelkedő volt a kétféle zene darabja, Kenderesi Zoltán operanékes fellépése Sőr-ly műsorában. Végül hatalmas küzdelem után a rektor Vida Péter lett.

— Sokan beszéltek arról, hogy a KEN-t két hétig fél kézzel szervezted. Nem félgőzzel persze, de megsérült a kezed. Nem éreztél úgy, hogy így nem tudod teljesíteni a rád kirótt feladatokat?

— Nem. Hajtott valami. Tudtam, hogy végig kell csinálnom.

— A rektorválasztást szombat este, buli követte a Rádayban. Nem volt ez egy kicsit sok erre a napra?

— De igen, mindenki nagyon elfáradt és igazán már senkinek nem volt hangulata ahhoz, hogy Kern és Verebes poénjait végighallgassák, éppen a vetélkedő nagyon sikeres „reformgondolatait” után.

— Mit nyertél emberileg ebből az egészből?

— Találtam valami olyat, amit szeretek csinálni, isteniszámom. Ebben a munkában találtam meg azt, ami igazán nekem való. Szerettem volna meglepetést okozni a szervezőimnek, ez sikerült is. Titokban mindenkinek névre szóló póloinget csináltattam.

— Mi volt a legnehezebb? Nem éreztél úgy, hogy adós maradtál?

— Sok mindent kellett egyedül csinálnom. Nagy fába vágtam a fejszemet, nem volt visszaút. Annak ellenére, hogy sok segítőttem volt, sok olyan feladat akadt, amelyet nem vállalt senki. Nem volt elég tapasztalatom az irányításban. Végül megérté! A rektorválasztás volt a számomra a legnehezebb. De itt tudtam lemérni, érezni a közzsönséget! De végig bíztam az ideai KEN sikerében! Kár, hogy a végén az egyetemközi vetélkedőre a Ráday-buli után már nagyon kevesen maradtak azok, akik eljöttek és volt lelkierejük végigjárni egy újabb napot. Pedig ebben a vetélkedőben majdnem anynyi energiánk volt, mint a rektorválasztás előkészítésében.

— Befejezéséppen említs meg néhány gondolatot a jövő évi KEN-ről.

— Valószínűleg megszűnik az, hogy a karok indítanak jelölteket, bármely tevékenységcentrum, vagy alapszervezet, csoportosulás indíthatja őket, és ennek megfelelően, esetleg visszahozzuk a rektorválasztás előtti KEN-eknek a kari vetélkedőt az egyetemközi vetélkedő helyett. Össze foglálva úgy érzem, hogy sikeresnek mondható az ideai KEN. Remélem, hogy a jövő év szervezői még az ideinél is jobb KEN-t tudnak szervezni.

Azt hiszem, nem sokan mondhatják el magukról, hogy hosszabb időt töltöttek a televízió előtt, s azok száma, akik éppen a MITIÖK adását figyelemmel kíséri a műsort az felismerhette, hogy a műsorvezető közülnök való, aki nem más mint Héder Barna II. éves külgazdós.

— Hogy is kerültél ebbe a tévéműsorba?

— Tavaly a rögbisekkel csináltak egy rövidfilmet, az előadásban riportot készítettek velem, mint rögbissel. Ezek után felhívtak a szerkesztő, hogy nincs-e kedvem műsort vezetni a tévében a 14-18 éveseknek, melyben középiskolákat kell bemutatni. Volt egy kamerapróba, melyben egy-két szituációt kellett eljátszanom, hogy alkalmas vagyok-e erre a feladatra. Sikerült, így most Radványi Dorottya-val vezetjük a műsort, amely havonta egyszer jelentkezik.

— Mi a ti tulajdonképpeni feladatod?

— A stúdiómunka vezetése. A külső felvételeken mi nem veszünk részt. Például az utolsó alkalommal kiment a stáb a Toldi Gimnázium diáknapjaira. Felvételeket készítettek a diákok beszélgetéseiről. Ezt követően a stúdiófelvételt hisz emberrel együtt megnéztük, megbeszéljük, majd összekötöttük.

— Van-e beleszólásod a műsor vezetésébe?

— A szerkesztők döntenek el melyik iskoláról szóljon a műsor és egyértelműen meghatározzák az én feladatomat is. A rendezők elkészítésétől függ, hogy állítjuk azt össze. Erre szükség van az idő rövidsége és a tapasztalatlanság miatt. Mi azt kérdezzük a műsorban, amit a rendező akar. Ha személyesen meg akarok valamit kérdezni és beleegyeznek, akkor kérdezhetek.

— Mikor jelentkezett az első műsor?

— Most januárban kezdtem el, már akkor jelentkezett az első műsor, március végén volt a harmadik.

— Mi a véleményed az első két műsorról, hiszen úgy érzem, a harmadikról nehéz volna még véleményt mondani?

— Ez valóban így van. Már „érezzük” a műsort, de véleményem csak akkor mondhatunk, ha mint tévénező is megtekintjük. Minden kezdet nehéz. De úgy érzem egyre inkább belejövök és a szorongás is kisebb lesz. Rutinra ennyi idő után nem lehet szert tenni, inkább csak hozzászokom a körülményekhez.

— Hogyan, mennyi ideig készültök egy műsorra?

— A műsor 45 perces, elkészítéséhez két nap szükséges. Hogy miért? Sok az előre be nem tervezhető körülmény: Technikai hiba, át kellene kötni, nem jutnak apró dolgok az ember eszébe. Amikor sok ember együtt dolgozik, nem megy minden úgy, mint a karikacsapás.

— Milyen más elfoglaltságaid vannak, s ez az új feladat nem okoz időzavart számodra?

— A tévézés számomra egy hobby, mely sok munkával jár, problémákat jelent, mivel ezen kívül az AIESEC pénzügyi felelőse vagyok és aktívam rögbizem. Mindezt összeegyeztetni nagyon nehéz. Ez a fél év életemben a legkritikusabb. Ahhoz, hogy mindennek eleget tudjak tenni, kompromisszumokat kellett kötnöm. A rögbit nem csinálom olyan aktívan, ebben az is közrejátszott, hogy mostohák a körülmények. Miután túl sok mindent csinálók, rá vagyok kényserítve, hogy egy hétre előre mindent tudjak, s ezt meg kell követelnem má-

soktól is. Nem engedhetek meg üresjáratot. Ez nem azt jelenti, hogy nincs szabadidőm, természetesen arra is szükségem van.

— Sok mindenről beszélünk, azonban az egyetemről még nem. Hol is helyezkedik el ebben a mindenségben?

— Az első helyen áll és nem engedhetem háttérbe szorítani. Tanulnom kell és ennek rendelek alá mindent egy bizonyos fokig. Ez alatt azt értem, hogy meggondolom azt, mire érdemes bejönni, de sajnos sürűn előfordul, hogy arra sem jövök be, amire úgy érzem szükségem volna.

— Nem gondold, hogy mégis valami fölösleges?

— Az igazat megvallva még nem jutottam el oda, hogy valamit fölöslegesnek vegyek. Nem tudok semmit félvállról venni. Ha valamit nem érzek igazán, abbahagyom. Az AIESEC-be felelős posztot töltök be, mely alapos munkával jár, figyelmességre szorít, lehetőséget ad tárgyalóképességem fejlesztésére és rászorít a gondos öltözködére. Azt hiszem, mindezeknek a későbbiekben nagy hasznát vehetem. A tévé még nem tudom milyen lehetőségeket ad, de nem akarom kihasználatlanul hagyni. A rögbi arra szolgál, hogy kikapcsoljon mindebből, és akkor, abban a pillanatban a sport éltessen. Csak az jár a fejemben, hogy szorítsam sarokba az ellenfelet. Ha zúr vesz körül, a pályán sikerélményem van, aminek örülni tudok.

— Mikorra is nyúlik vissza ez a sok mindennel való foglalkozás?

— Nagyon messzire. Tíz éven át vívtam eredményesen, junior országos bajnok voltam. Az utolsó két év nagyon sikertelen volt, elvesztett, hogy heti öt edzés után

ne legyen eredmény. Csömöröm lett a versenysporttól. 1979-ben két évre Nagy-Britanniába mentem tanulni. Ott rengeteg dologgal foglalkoztam: tenisz, rögbi, vízilabda. A Tenger életmentő egyesület tagja lettem, oktattam, mindez újra erőt adott.

— Nem éreztél ezt a nagy elfoglaltságot túlságosan kimerítőnek?

— Két hete teljesen kikészített a lelkiismeret-furdalás. Úgy éreztem kevés a napi 24 óra arra, hogy eleget tegyek másoknak és magamnak. Ilyenkor azok sem mindig értenek meg, akik közel állnak hozzám.

— Persze mindezt te választottad, te döntöttél így, döntésedben befolyásolható vagy?

— Én ítélem meg, hogy mi a fontos, és ez mindig az adott szituációtól függ. Mielőrebb teszem, hogy mit csináljak, aztán vagy bejön, vagy sem.

— A mérlegelés döntést hoz maga után. Tudod-e vállalni ezeket?

— Előfordul mindenkivel, hogy helytelenül dönt, én be tudom ismerni, hogy tévedtem. A rossz döntést figyelembe veszem és a következő esetben jobban mérlegek. Hamar tudok dönteni, és ha döntöttem, tudom vállalni.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változatos legyen. Minden előnyt élvez, ami a jövőmet szolgálja.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változatos legyen. Minden előnyt élvez, ami a jövőmet szolgálja.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változatos legyen. Minden előnyt élvez, ami a jövőmet szolgálja.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változatos legyen. Minden előnyt élvez, ami a jövőmet szolgálja.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változatos legyen. Minden előnyt élvez, ami a jövőmet szolgálja.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változatos legyen. Minden előnyt élvez, ami a jövőmet szolgálja.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változatos legyen. Minden előnyt élvez, ami a jövőmet szolgálja.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változatos legyen. Minden előnyt élvez, ami a jövőmet szolgálja.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változatos legyen. Minden előnyt élvez, ami a jövőmet szolgálja.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változatos legyen. Minden előnyt élvez, ami a jövőmet szolgálja.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változatos legyen. Minden előnyt élvez, ami a jövőmet szolgálja.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változatos legyen. Minden előnyt élvez, ami a jövőmet szolgálja.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változatos legyen. Minden előnyt élvez, ami a jövőmet szolgálja.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változatos legyen. Minden előnyt élvez, ami a jövőmet szolgálja.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változatos legyen. Minden előnyt élvez, ami a jövőmet szolgálja.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változatos legyen. Minden előnyt élvez, ami a jövőmet szolgálja.

— Nem éreztél ezt a nagy elfoglaltságot túlságosan kimerítőnek?

— Két hete teljesen kikészített a lelkiismeret-furdalás. Úgy éreztem kevés a napi 24 óra arra, hogy eleget tegyek másoknak és magamnak. Ilyenkor azok sem mindig értenek meg, akik közel állnak hozzám.

— Persze mindezt te választottad, te döntöttél így, döntésedben befolyásolható vagy?

— Én ítélem meg, hogy mi a fontos, és ez mindig az adott szituációtól függ. Mielőrebb teszem, hogy mit csináljak, aztán vagy bejön, vagy sem.

— A mérlegelés döntést hoz maga után. Tudod-e vállalni ezeket?

— Előfordul mindenkivel, hogy helytelenül dönt, én be tudom ismerni, hogy tévedtem. A rossz döntést figyelembe veszem és a következő esetben jobban mérlegek. Hamar tudok dönteni, és ha döntöttem, tudom vállalni.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változatos legyen. Minden előnyt élvez, ami a jövőmet szolgálja.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változatos legyen. Minden előnyt élvez, ami a jövőmet szolgálja.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változatos legyen. Minden előnyt élvez, ami a jövőmet szolgálja.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változatos legyen. Minden előnyt élvez, ami a jövőmet szolgálja.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változatos legyen. Minden előnyt élvez, ami a jövőmet szolgálja.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változatos legyen. Minden előnyt élvez, ami a jövőmet szolgálja.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változatos legyen. Minden előnyt élvez, ami a jövőmet szolgálja.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változatos legyen. Minden előnyt élvez, ami a jövőmet szolgálja.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változatos legyen. Minden előnyt élvez, ami a jövőmet szolgálja.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változatos legyen. Minden előnyt élvez, ami a jövőmet szolgálja.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változatos legyen. Minden előnyt élvez, ami a jövőmet szolgálja.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változatos legyen. Minden előnyt élvez, ami a jövőmet szolgálja.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változatos legyen. Minden előnyt élvez, ami a jövőmet szolgálja.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változatos legyen. Minden előnyt élvez, ami a jövőmet szolgálja.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változatos legyen. Minden előnyt élvez, ami a jövőmet szolgálja.

— És a kihívások?

— Vonzanak a kihívások! Számomra az a fontos, hogy mindenben legyen valami új. Megpróbálok élni a lehetőségekkel és azt hiszem, ezek a lehetőségek számomra adóttak. Most lesz egy vezetőségi tábort Dobogókőn, négy héten át egy indiai professzor előadásait kell fordítanom. Kíváncsi vagyok, hogy eleget tudok-e tenni a felteteleknek. Akármint csinálók, csak változ

Vida Péter körbemészása Sugár Andrásal

Betört a break

A vállalatok csapata talpnyal a reformvetélkedőn

Teca disco-girljei

KEN '84

Emlékezetes pillanatok a fotós szemével

SPORTMŰSOR

NB II-es női kosárlabdacsapat: 1984. május 12. szombat, 16 óra
Dunai Kőolaj-Közzgáz-Százhalombatta.

NB II-es férfi kosárlabdacsapat: 1984. május 12. szombat, 14 óra
Dunai Kőolaj-Közzgáz-Százhalombatta.

1984. május 17. csütörtök, 18 óra
MALÉV SC-Közzgáz.

1984. május 19. szombat, 15 óra
Közzgáz-Kőbányai Sörgyár Kinizsi utca.

1984. május 25. péntek, 18.30 óra
Kaposvári Tanárképző-Közzgáz.

EREDMÉNYEK, HÍREK

(Nők)
Székesfehérvár-Közzgáz 57:81
Legjobb dobók: Gergely I. 14, Jenev Zs. 14, Kozma E. 14.
Közzgáz-Szeged 63:54
Legjobb dobók: Radocza A. 16, Halmy K. 16, Kassay L. 9

Május 21-24-ig rendeztünk egyetemünk a szocialista országok közgazdasági egyetemének XIII. férfi és női kosárlabda tornáját.
Mérkőzések a Kinizsi u. Közzgáz teremben és a Kinizsi utcai MÁRC teremben lesznek. Résztvevők: Berlin, Bratislava, Prága, Szófia, Varsó, Budapest férfi és női csapata.
A mérkőzések minden nap 8.30 órakor kezdődnek.
Megnyitó: 21-én hétfő, 10 óra;
Záró: 24-én csütörtök, 12.30 óra.

Magyar mérkőzések
(Nők)
21-én Közzgáz-Szófia 11 óra
22-én Közzgáz-Bratislava 11 óra
22-én Közzgáz-Berlin 12.20 óra
23-án Közzgáz-Varsó 8.30 óra
24-én Közzgáz-Prága 9.50 óra

(Férfiak)
21-én Közzgáz-Szófia 8.30 óra
22-én Közzgáz-Bratislava 11.10 óra
23-án Közzgáz-Bratislava 8.30 óra
23-án Közzgáz-Berlin 15 óra
24-én Közzgáz-Prága 11.10 óra

Részletesebb program a Kinizsi tornatermenél olvasható. Várjuk a drukkolókat!

Mienk a kupa!

A KEN-sportnapok keretében megrendezett kispályás foci bajnokságon a Közzgáz csapata itthon tartotta a vendørserleget, miután a döntőben 1:2-es félidő után 3:2 arányban legyőzte a Kertészeti Egyetem csapatát. Szép volt fiúk!

Sörly a rek-tortúra közben
A felvételeket készítette: Erdős Tamás

Dr. Szilágyi Vilmos új könyve:

Szerelemről, szexről

Aki szexuális felvilágosításra és tanácsadással foglalkozik, gyakran találkozhat a pornográfiára vonatkozó kérdésekkel. Az ilyen kérdéseket feltevő levélírók szerint ez a téma sokakat érdekel, és a vélemények igen eltérőek. A pornográfia közül nagy viták folynak; főleg azon vitaikoznak, hogy föltétlenül ártalmas-e vagy csak bizonyos esetekben. Az egyik levélíró így fogalmazta meg a problémát:

„Nem tudom, kinek higgyek, mert a barátaim egy része hasznosnak, egy másik része viszont károsnak tartja a pornográfiát. Képesek veszekedni ezen, s közben még abban sem értenek egyet, hogy tulajdonképpen mit nevezhetünk pornográfiának.”

Ez a levél valóban jól jellemzi a helyzetet. Mutatja a kérdés tisztázatlanságát, de azt is, hogy a pornográfiának tekintés a közfelfogás napjainkban már nem egyértelműen elutasító. Az úgynevezett szexhullám következtében ma már sok minden nem tűnik pornográfiának, amit régebben annak minősítettek volna. Kiderült, hogy teljesen viszonylagos mit tekintünk „illetlen ábrázolásnak”, mert ez koronként, társadalmanként, sőt egyénenként is erősen különbözik.

Bigottan vallásos, puritán, konzervatív szemléletű emberek ma is pornográfiának tekintenek például egy meztelen férfit vagy nőt ábrázoló klasszikus szépségű görög szobrot vagy reneszánsz festményt.

Még nehezebb annak eldöntése, hogy káros-e a meztelenség, illetve a szexuális izga-

lom és tevékenység ábrázolása, akár álló- vagy mozgókép, akár szöveg formájában. Ha igen, akkor milyen jellegű a károsodás, amit okozhat? Bármielyen tartalmú pornográfia káros-e vagy csak fiatalokra, illetve gyerekekre? Ha viszont nem káros, illetve csak részben az, akkor miért tiltják nálunk teljes egészében, minden feltételtől függetlenül? Egy több kiadásban megjelent „felvilágosító” könyveinkben olvashatjuk a következőket:

„A pornográfia az érzékek felkorbácsolására alkalmas, rafináltan felizgató fényképek, írások, filmek gyűjtő fogalma. A kapitalista országokban szabadpiacuk van, hazánkban előállításuk és terjesztésük tilos, mégis sok kerül be ezekből az országba külföldről. Felesleges nem izgalmat okoz, ezért kerülendő.”

Csak az nem világos, miért feleslegesek a nem izgalmas, és vajon mindenemű izgalmas feleslegesnek tart-e a szerző. A pornográfia ellenfelei azzal is érvelnek, hogy a szexualitás nyílt ábrázolása „felkorbácsolja az ember alantas ösztöneit” és erkölcsellenes cselekedetek vagy éppen bűncselekmények elkövetésére ösztönzi. De ezt a tényeket bizonyítják.

(Gondolat Könyvkiadó)

101. évad az új Operaházban

Célegyenesbe érkezett az idén az Operaház rekonstrukciója. Kívül még állnak az építőállványok, de az épület belsejében már javában készülnek a műszaki, akusztikai próbákra a technikusok. Mihály András igazgató nem is palástolta örömet a szokásos évadvégi sajtótájékoztatón, mikor a szokásosnál is derűsebben köszöntötte a tudósítókát. A társulat is nagyon várja már a Köztársaság téri „száműzetés” végét: mikor az építők körbevezették őket a felújított épületben, némelyik művésznek bizony könnybelábadt a szeme. Nem is csoda: a szociokulturális ellátottság színvonalára (pl. öltözők) nagyságrendekkel jobb lesz, mint az előtti volt. A színházteremben a legfontosabb változás az, hogy a zenekari pódiumot egy gépezet segítségével föl-le mozgathatják, s ezáltal könnyedén igazíthatják az akusztikát az előadott darab művészi igényeihez. A nézőtéren valamivel kevesebb, de sokkal kényelmesebb ülőhely lesz. Mindent összevéve a felújított Operaház műszaki színvonalá-

val az élenjárók közé tartozik majd Európában.
Július 31-re tervezik az akusztikai főpróbát. Ezután máris megkezdődnek a darabpróbák, ugyanis a nemzetközi gyakorlattal ellentétben nem lesz szünet a műszaki átadás és az évadnyitó között. Szeptember 25-én az építők előzetes megnevezhetik a megnyitó programot, majd 27-én kerül sor a hivatalos megnyitóra és diszlocadásra, végül 29-én a nagyközönség előtt is megnyílik az Operaház. A megnyitó programjában csak magyar szerzők művei szerepelnek: Erkel: Hunyadi László (nyitány). Bánk bán (II. felvonás), Bartók: Fából faragott királyfi és Kodály: Psalmus Hungaricus (részletek).
Az évad műsortervében szerepel egy ősbemutató és több bemutató (operaházi gyakorlatban új díszletek között új rendezésű előadás is bemutatónak számít, akkor is, ha már korábban szerepelt): dec. 20-án Csajkovszkij: Anyegin, jan. 20-án Bozay Attila: Csongor és Tünde (ősbemutató), márc. 27-én Beethoven: Fidelio, ápr. 27-én Richard Strauss:

Rózsalovag, és máj. 25-én Prokofjev-Seregi: Romeo és Júlia (balett). Az évad során néves külföldi vendégművészek is fellépnek, többek között Obrazcova, Scotto, Júlia Váradi. A világhírű operacillag, Pavarotti, akit szintén szeretettel volna szerződtetni, meglepő ajánlattal állt elő: hajlandó fellépni az Operaházban, ha honoráriumként kap egy verbeli magyar versenylovat. E szokatlan kérést nem tudták teljesíteni az Operaház vezetői, így Pavarotti fellépéséről le kellett mondani.

Az új évadban megváltozik a bérletrendszer: a betűkkel jelölt bérletek négy operaházi és két Erkel színházi, a kombinált (nevekkal jelölt) bérletek pedig két operaházi és négy Erkel színházi előadásra érvényesek. A régi bérletek elővásárlási lehetőséggel rendelkeznek júl. 3-27-ig, az új bérletek részére júl. 30-aug. 17-ig lesz bérletvásárlás az Operaház Klubjában.

Szeptembertől tehát minden készen áll arra, hogy a megújult Operaház ismét gyakorolhassa nemes művészi funkcióját. A közvélemény pedig jólesően nyugtázza, hogy lám, a súlyos gazdasági krízis idején is jutott annyi az államkasszából, hogy felújíthassák a nemzeti Operaházát...

Meleg József

ROZSAKÖNYV

A Marx Károly Egyetem
Közgazdaságtudományi
Intézet
Felelős szerkesztő:
FARKASINSZKYNE HALÁY EDIT
Szerkesztőség:
1093 Budapest IX., Dimitróv tér 8
Telefon: 174-548
Kiadó: Hírlapkiadó Vállalat
Budapest, VIII., Blaha Lujza tér 3.
Felelős kiadó:
TILL IMRE
vezérigazgató
84-2471. Szikra Lapnyomda
Budapest
Felelős vezető:
CSÖNDES ZOLTÁN
vezérigazgató